

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

En undersøgelse af socialtilsynenes praksis for indplacering og brug af plejefamilietyologien

november 2023

Publikationen er udgivet af
Social- og Boligstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf: 72 42 37 00
E-mail: info@sbst.dk
www.sbst.dk

Udgivet 24. november 2023

Download eller se rapporten på
www.sbst.dk.

Der kan frit citeres fra rapporten med angivelse
af kilde.

ISBN: 978-87-94445-11-5
digital isbn: 978-87-94445-11-5

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	1
1. Sammenfatning	2
2. Indledning	5
2.1 Social- og Boligstyrelsens auditfunktions forståelse af ensartet og systematisk indplacering	5
3. Metodisk design.....	7
4. Organisering	8
4.1 Socialtilsynenes organisering i forhold til nygodkendelser	8
4.2 Interne organisatoriske tiltag i forhold til indplacering	8
4.3 Sikring af ensartethed på tværs af socialtilsynene	11
4.4 Delkonklusion	13
5. Indplacering	16
5.1 Socialtilsynene beskriver kravene til plejefamilietyperne ensartet	16
5.2 Særlige fokuspunkter og udfordringer i relation til indplacering	18
5.3 Delkonklusion	24
6. Differentiering inden for plejefamilietynologien.....	25
6.1 Differentiering af godkendelsen i forhold til støttebehov og pladser	25
6.2 Godkendelse til målgrupper ved indplacering	27
6.3 Delkonklusion	30
7. Litteraturliste	32
8. Bilag	34
8.1 Bilag 1. Metodisk design.....	34
8.2 Bilag 2. Godkendelsesrammen	36
8.3 Bilag 3. Internt notat – Socialtilsyn Syd	44
8.4 Bilag 4. Guideline - målgrupperne fra Tilbudsportalen - Socialtilsyn Hovedstaden	48
8.5 Bilag 5. Guideline - målgrupperne fra Tilbudsportalen - Socialtilsyn Nord.....	59
8.6 Bilag 6. Guideline - målgrupperne fra Tilbudsportalen - Socialtilsyn Øst.....	71

1. Sammenfatning

Social- og Boligstyrelsens auditfunktion har undersøgt, hvad der karakteriserer socialtilsynenes praksis for indplacering af plejefamilier ved nygodkendelse. Undersøgelsens gennemgående fokus er på ensartethed og systematik ved indplacering af nygodkendte plejefamilier. Undersøgelsens resultater peger på, at socialtilsynenes praksis for indplacering er karakteriseret ved at være ensartet og systematisk på en række punkter, men der er samtidig en indikation på, at socialtilsynene adskiller sig væsentligt fra hinanden på en række andre punkter. Analysens hovedresultater peger på, at:

- Alle fem socialtilsyn anvender retningsgivende anvisninger for indplacering af ansøgere, hvilket kan understøtte socialtilsynenes interne systematik i arbejdet med at indplacere ansøgere.
- Der overordnet set er en ensartet forståelse af plejefamilietyologien på tværs af socialtilsynene, men anvendelsen af plejefamilietyologien er uensartet ved indplacering af nygodkendte plejefamilier.
- Den uensartede praksis særligt gælder differentiering af godkendelsen i forhold til støttebehov og Tilbudsportalens målgrupper.

Forskellige organiseringer af nygodkendelser

Socialtilsynene har organiseret sig forskelligt, og deltagerne i interviewene fremhæver dermed også forskellige organisatoriske tiltag som værende understøttende for tilsynskonsulenternes indplacering ved godkendelse. Auditfunktionen vurderer, at socialtilsynene hver især har iværksat interne tiltag, der kan understøtte systematiske og ensartede indplaceringer inden for hvert socialtilsyn. Socialtilsynene godkender hver især efter en fremgangsmåde, som dels efterlever godkendelseskonceptet, dels er organisatorisk besluttet, men som ikke sætter det faglige skøn under regel. En væsentlig faktor i indplaceringen af ansøgere, som fremhæves på tværs af socialtilsynene, er, at indplaceringen hviler på en konkret individuel vurdering. Ifølge Social- og Boligstyrelsens auditfunktions vurdering anvender alle fem socialtilsyn retningsgivende anvisninger for indplacering af ansøgere, hvilket kan understøtte socialtilsynenes interne systematik i arbejdet med at indplacere ansøgere. Samlet tegner undersøgelsen et billede af, at socialtilsynenes praksis for indplacering af plejefamilier ved godkendelse overordnet set er systematisk.

Gråzoner i lovgivningen

Socialtilsynene tilkendegiver, at kravene i lovgivningen i nogen grad kan specificeres. Det italesættes på tværs af alle socialtilsyn, at der er gråzoner i lovgivningen, og at der i den forbindelse kan være behov for nuanceringer og direkte anvisninger. Det fremhæves eksempelvis; at lovgivningen kan blive mere tydelig i forhold til, hvad der kræves for at kunne godkende ansøgere som specialiseret plejefamilie; at definitionen af moderate og svære støttebehov er utydelige i overlappet mellem hhv. almen og forstærket og forstærket og specialiseret; samt at der mangler retningslinjer for antallet af pladser, der kan godkendes til inden for den enkelte plejefamilietype. Flere af socialtilsynene oplever, at kommunerne og socialtilsynene ikke har den samme forståelse af plejefamilietyologien. Socialtilsynene efterlyser en større tydelighed i lovgivningen eller et bredere oplysningsarbejde rettet mod kommunerne med det formål at samstemme kommunerne og socialtilsynenes forståelse af plejefamilietyologien.

Uensartet praksis for differentiering af støttebehov

Socialtilsynene vurderes overordnet set at have en ensartet forståelse af plejefamilietyologien, men der er en tydelig uensartet praksis i, hvordan plejefamilietyologien anvendes ved indplacering.

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

Fire ud af fem socialtilsyn har en ensartet indplaceringspraksis i relation til de støttebehov en plejefamilietype indeholder. Ved indplacering i en plejefamilietype godkender Socialtilsyn Nord, Socialtilsyn Midt, Socialtilsyn Øst og Socialtilsyn Hovedstaden ansøger til at varetage det kontinuum af støttebehov, som plejefamilietypen indeholder. Det betyder eksempelvis, at en forstærket plejefamilie godkendes til at varetage moderate *til* svære støttebehov. Socialtilsyn Syd har en praksis for indplacering, hvor de inden for hver plejefamilietype differentierer godkendelsen i forhold til hvilke støttebehov, ansøger kan godkendes til at varetage. I praksis betyder det, at Socialtilsyn Syd opererer med fem niveauer af støttebehov, da de inden for kategorien almen plejefamilie differentierer godkendelsen, således at plejefamilien godkendes til *enten* at kunne varetage børn med lette støttebehov *eller* børn med moderate støttebehov, mens de inden for kategorien forstærket plejefamilie godkender til moderate støttebehov *eller* svære støttebehov. Den specialiserede plejefamiliekategori indeholder udelukkende niveauet svære støttebehov.

De fem socialtilsyn arbejder alle med differentiering af pladser. I praksis betyder dette, at socialtilsynene ved godkendelse til to eller flere pladser vurderer, om pladserne skal differentieres til forskellige støttebehov. Praksis for differentiering af pladser i alle socialtilsyn er, at plejefamilier kan godkendes til pladser i forskellige plejefamilietyper. I praksis betyder det, at en plejefamilie, der godkendes til forstærket plejefamilie med to pladser, eksempelvis kan have én plads til børn med moderate *til* svære støttebehov og én plads til børn med lette *til* moderate støttebehov.

Idet Socialtilsyn Syd differentierer deres godkendelser af plejefamilier inden for fem niveauer afspejles dette også i deres differentiering af godkendelse af plejefamilier med flere pladser. I praksis betyder det, at en plejefamilie, der godkendes af Socialtilsyn Syd som forstærket plejefamilie med to pladser, eksempelvis kan være godkendt til to børn med svære støttebehov eller hvis der er grund til at differentiere; én plads til børn med moderate støttebehov og én plads til børn med svære støttebehov.

Den uensartede praksis i, hvordan der differentieres i forhold til støttebehov og pladser ved indplacering betyder, at der stilles større krav til den godkendte plejefamilie i Socialtilsyn Syd, da de i matchsituationen skal være særligt opmærksomme på barnets støttebehov og på, hvorvidt det matcher det støttebehov, som de er godkendt til at varetage indenfor deres plejefamilietype.

For kommuner, som anbringer børn uden for deres geografiske områder, vil det betyde, at forstærkede plejefamilier under Socialtilsyn Syd ikke nødvendigvis kan imødekomme børn med svære støttebehov, mens dette er tilfældet for forstærkede plejefamilier i de øvrige fire socialtilsyn.

Ifølge Social- og Boligstyrelsens auditfunktions vurdering er der på baggrund af herværende undersøgelse således grundlag for at antage, at plejefamilier ikke er ligestillet på tværs af socialtilsynene, da der er en tydelig uensartet praksis i differentieringen af støttebehov og indplaceringen.

Uensartet praksis for differentiering af målgrupper

Ifølge Social- og Boligstyrelsens auditfunktions vurdering er der på baggrund af herværende undersøgelse grundlag for at antage, at socialtilsynene varierer i deres praksis for godkendelse af målgruppe. Der er en indikation på, at socialtilsynene ikke har en tydelig systematik for, hvornår og på hvilket grundlag en ansøger kan godkendes til flere målgrupper, hvilket indikerer at plejefamilier ikke er ligestillet i deres godkendelse af målgruppe på tværs af socialtilsynene.

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

Socialtilsynene oplyser på tværs, at de som hovedregel krydser af i omsorgsvigt under målgrupper på Tilbudsportalen, mens de beskriver varierende praksis i forhold til, om de på Tilbudsportalen beskriver, hvilke andre målgrupper plejefamilierne kan håndtere. Hertil har socialtilsynene varierende praksis i forhold til, om de godkender plejefamilier, som har særlige kompetencer, til andre målgrupper end omsorgssvigt.

Socialtilsyn Hovedstaden giver udtryk for, at plejefamilietyper ikke i sig selv er definerende for, hvilke målgrupper en plejefamilie kan varetage. Plejefamiliens specifikke viden og kompetencer skal tages i betragtning, hvormed fx specialiserede plejefamilier ikke de facto kan godkendes til de samme målgrupper. Socialtilsyn Syd vurderer modsat, at en plejefamilie i store træk kan rumme alle målgrupper, såfremt barnets støttebehov falder inden for plejefamiliens indplacering.

Sikring af ensartethed på tværs

Hvad angår sikring af ensartethed på tværs af socialtilsynene, viser undersøgelsen, at der særligt er to faktorer, ud over det lovfastsatte godkendelseskoncept, der ifølge deltagerne i undersøgelsen fremmer ensartethed. De to faktorer er samarbejde på tværs af socialtilsynene, fx i form af, at socialtilsynenes ledelse på plejefamilieområdet indgår i en ERFA-gruppe, samt fælles skriftlige retningslinjer eller guidelines. Eksempelvis anvender alle socialtilsynene med undtagelse af Socialtilsyn Syd en fælles godkendelsesramme, som guider socialtilsynene i forhold til at præcisere, hvilke kompetencer og øvrige forhold tilsynskonsulenterne kan tillægge betydning i vurderingen af, hvilken plejefamilietype ansøger kan godkendes til, samt hvordan godkendelsen kan differentieres i relation til barnets støttebehov. Ifølge Social- og Boligstyrelsens auditfunksions vurdering er potentialet for godkendelsesrammen ikke udnyttet tilstrækkeligt, da alene fire ud af fem socialtilsyn anvender denne og dermed arbejder ud fra samme retningsgivende tilgang. Der er endvidere en indikation på, at ERFA-gruppens potentiale ikke udnyttes tilstrækkeligt, da tilsynskonsulenterne i vid udstrækning ikke har en bevidsthed om, hvad der sker i de andre socialtilsyn.

2. Indledning

Social- og Boligstyrelsens auditfunktion har til opgave at følge og understøtte, at socialtilsynene varetager godkendelse af nye plejefamilier på en systematisk, ensartet, uvildig og faglig kompetent måde, jf. lov om socialtilsyn § 24. De fem socialtilsyn skal godkende og føre driftsorienteret tilsyn med sociale tilbud og plejefamilier i Danmark, som er omfattet af lov om socialtilsyn¹.

Indeværende undersøgelse er afgrænset til at belyse socialtilsynenes nygodkendelser af plejefamilier. Socialtilsynene har siden juli 2019 godkendt plejefamilier efter tre nye plejefamilietyper; almen-, forstærket- og specialiseret plejefamilie.

I denne rapport præsenterer Social- og Boligstyrelsens auditfunktion en undersøgelse af, hvad der karakteriserer socialtilsynenes praksis for indplacering af plejefamilier ved nygodkendelse, og herunder om denne praksis er systematisk og ensartet på tværs af socialtilsynene. Undersøgelsen er således designet og gennemført med henblik på at besvare følgende undersøgelsesspørgsmål:

- Hvad karakteriserer socialtilsynenes praksis for indplacering af plejefamilier i plejefamilietyperologien ved nygodkendelse, og er denne praksis systematisk og ensartet på tværs af socialtilsynene?

Undersøgelsens resultater hviler på viden og erfaringer fra tilsynskonsulenter og ledere i alle fem socialtilsyn og giver et konkret indblik i socialtilsynenes praksis og udfordringer i relation til indplacering af nygodkendte plejefamilier. Resultaterne fra undersøgelsen har til formål at målrette auditfunktionens understøttelse af socialtilsynenes praksis.

2.1 Social- og Boligstyrelsens auditfunktionens forståelse af ensartet og systematisk indplacering

Social- og Boligstyrelsens auditfunktionens forståelse af ensartet og systematisk tilsynspraksis er beskrevet i Boks 1, og denne forståelse danner grundlag for undersøgelsen.

Boks 1 Social- og Boligstyrelsens auditfunktionens forståelse af ensartet og systematisk tilsynspraksis

Ensartethed	Ensartethed er, at alle tilbud og plejefamilier er lige stillet, uagtet hvilket socialtilsyn tilbuddet eller plejefamilien er underlagt.
Systematisk	Systematik er, at alle socialtilsyn godkender og fører driftsorienteret tilsyn efter en fremgangsmåde, som er organisatorisk besluttet, og som samtidig ikke er automatiseret. Det omsættes gennem tilgange, metoder og redskaber, som sikrer afdækning af tilbuddenes (plejefamiliernes) kvalitet, og som sikrer transparens i gennemførelsen af tilsynet.

Socialtilsynenes udmøntning af plejefamilietyperologien skal være ensartet, hvilket vil sige, at ansøgere skal være lige stillet uagtet hvilket socialtilsyn, ansøger er underlagt. I forhold til denne undersøgelse vil det fx betyde, at der i socialtilsynenes udmøntning af plejefamilietyperologien ikke er forskelle i de krav, der stilles til at blive godkendt inden for de tre plejefamilietyper. Hertil er forståelsen af ensartethed, at socialtilsynene anvender plejefamilietyperologien på samme måde og herunder ikke adskiller sig i måden, hvorpå ansøgere godkendes til pladser og målgrupper.

¹ Lov om socialtilsyn, LBK nr 1109 af 01/07/2022

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

Socialtilsynenes godkendelser skal endvidere være systematiske, hvilket vil sige, at socialtilsynene godkender efter en fremgangsmåde, som er organisatorisk besluttet, dog må det faglige skøn ikke sættes under regel. Det omsættes gennem tilgange, metoder og redskaber, som sikrer afdækning af tilbuddenes kvalitet, og som sikrer transparens i gennemførelsen af tilsynet. I forhold til denne undersøgelse vil det fx sige, at socialtilsynene beskriver en systematisk fremgangsmåde i deres indplaceringspraksis, som er organisatorisk besluttet. Hertil er forståelsen af systematisk, at der er transparens om krav og forventninger til, hvad en plejefamilie skal kunne for at blive godkendt inden for de tre plejefamilietyper.

For at sikre en ensartet godkendelse af plejefamilier på tværs af socialtilsynene er der fra juli 2019 indført et lovfastsat godkendelseskoncept jf. Boks 2. Social- og Boligstyrelsen har i april 2022 evalueret implementeringen af godkendelseskonceptet og har i denne forbindelse vurderet, at godkendelseskonceptet overordnet set sikrer systematisk og ensartet faglig praksis for godkendelse af plejefamilier på tværs af socialtilsynene². I evalueringen har det ikke været undersøgt, hvorvidt der er ensartet og systematisk anvendelse af plejefamilietypologien, da der alene var fokus på implementeringen af det nye godkendelseskoncept.

Boks 2 Beskrivelse af godkendelseskonceptet

Godkendelseskonceptet skal sikre, at socialtilsynet foretager en grundig undersøgelse af ansøgerfamilierne, herunder sikre, at kvaliteten i ansøgerfamilien afdækkes systematisk og målrettet, jf. lov om socialtilsyn, § 6. Samtidig er formålet at sikre en ensartet godkendelse af plejefamilier på tværs af de fem socialtilsyn. Konceptet understøtter vurderingen af væsentlige forhold i Kvalitetsmodellen³ og beskriver procedurer for, hvordan ansøgere skal godkendes.

Godkendelseskonceptet består af følgende centrale elementer:

Grundkursus: Socialtilsynet skal som led i godkendelsen tilbyde ansøgere et grundkursus i at være plejefamilie. Formålet med grundkurset er at ruste ansøgerne til opgaven og give socialtilsynet informationer om plejefamiliernes kompetencer. Grundkurset skal have et omfang svarende til to gange to dage.

Besøg i ansøgers hjem: Socialtilsynet skal aflægge minimum to besøg i ansøgers hjem. Det ene besøg skal aflægges inden påbegyndelse af grundkurset. Det andet besøg skal aflægges, efter at ansøger har gennemført de første to kursusdage i grundkurset. Formålet med de to besøg er blandt andet at observere familiens samspil, at afdække ansøgers mentaliseringsressourcer og at afdække ansøgers hjemmeboende børns perspektiver på, hvordan det er at være barn i familien. I forbindelse med besøgene skal socialtilsynet anvende tre redskaber, som understøtter afdækning og vurdering af ansøgers forudsætning og forventede evne til at levere den fornødne kvalitet som plejefamilie:

- Redskab til socialtilsynets afdækning af ansøgers mentaliseringsressourcer
- Redskab til socialtilsynets observation af familiedynamik
- Redskab til socialtilsynets afdækning af hjemmeboende børns perspektiver.

Afsluttende samtale med ansøger: Forud for afgørelsen om godkendelse, jf. lov om socialtilsyn, § 5, skal socialtilsynet afholde en samtale med ansøger med henblik på at drøfte socialtilsynets konklusioner på godkendelsesprocessen, herunder tilsynets overvejelser om, hvilken plejefamilietype socialtilsynet vurderer, at ansøgeren kan godkendes til. I vurderingen skal ansøgernes refleksioner på baggrund af godkendelsesforløbet indgå, herunder vurdering af egne ressourcer og begrænsninger i forhold til at drage omsorg for et plejebarns udvikling og evt. særlige behov.

Kilde: Bekendtgørelse om socialtilsyn, Bilag 3 - Koncept til brug ved godkendelse af plejefamilier

² Socialstyrelsen. (2022). *Evaluering af SATS-18-initiativet: Mere kvalitet i plejefamilier – en bedre opvækst for det anbragte barn*. Socialstyrelsen

³ Socialtilsynet skal godkende og føre driftsorienteret tilsyn med alle tilbud og plejefamilier, som er omfattet af lov om socialtilsyn. Kvalitetsmodellen er en ramme, som socialtilsynet skal anvende i vurderingen af, om et tilbud eller en plejefamilie har den fornødne kvalitet. For mere information se: <https://sbst.dk/tvaergaende-omrader/socialstyrelsens-auditfunktion/haandbog-for-socialtilsyn/kvalitetsmodel>

3. Metodisk design

Socialtilsynenes praksis for indplacering af ansøgere i plejefamilietyper ved nygodkendelse er belyst via en kvalitativ interviewundersøgelse. Undersøgelsen er designet som en interviewundersøgelse, da undersøgelsespopulationen, bestående af tilsynskonsulenter og mellemledere/fagkoordinatorer, er afgrænset i antal. Samtidig er netop denne gruppe i besiddelse af unik information, som er vanskelig at indhente via et standardiseret spørgeskema.

Alle fem socialtilsyn har deltaget i undersøgelsen. Der er afholdt ti interviews i alt, hhv. fem individuelle interviews med mellemledere/fagkoordinatorer og fem gruppeinterviews med tilsynskonsulenter, der har til opgave at godkende nye plejefamilier. I hvert gruppeinterview deltog to til fire tilsynskonsulenter. Interviewene er gennemført som semistrukturerede interviews i perioden 28. marts – 3. april 2023. Interviewene er transskriberet samt struktureret og kodet ud fra en tematisk ramme. Rapporten indeholder citater fra interviewene.

Bilag

Bilag 1. Metodisk design for mere information om indhentning af dokumenter, afholdelse af interview, interviewguides og bearbejdningen/analyse af de kvalitative data.

4. Organisering

I dette kapitel præsenteres socialtilsynenes organisering i forhold til nygodkendelse af ansøgere. Indledningsvist er der en kort beskrivelse af, hvordan socialtilsynenes arbejde med nygodkendelser er organiseret, hvorefter organisatoriske tiltag til at understøtte intern systematik og ensartet indplacering udfoldes. Dernæst beskrives hvilke tiltag, der er lavet på tværs af socialtilsynene, som kan understøtte en systematisk og ensartet indplacering af ansøgere. I slutningen af kapitlet følger en delkonklusion med Social- og Boligstyrelsens auditfunktionens vurdering af socialtilsynene praksis.

4.1 Socialtilsynenes organisering i forhold til nygodkendelser

Socialtilsynene har, med undtagelse af Socialtilsyn Syd, placeret opgaven med at nygodkende plejefamilier i ét team bestående af fire til seks tilsynskonsulenter, hvis primære arbejdsopgave er nygodkendelser. I Socialtilsyn Hovedstaden har alle tilsynskonsulenterne endvidere ansvaret for 12-15 driftstilsyn for at opnå kendskab til driftstilsyn og behandling af efterfølgende ansøgninger om væsentlige ændringer. Flere tilsynskonsulenter nævner, at de i perioder, hvor fx antallet af ansøgere som plejefamilie er lavt, fører driftsorienteret tilsyn. Socialtilsyn Syd har organiseret sig med fire teams bestående af seks til otte tilsynskonsulenter, som både varetager nygodkendelses- og driftssager.

Det seneste år har der, ifølge de interviewede tilsynskonsulenter i Socialtilsyn Syd, været mange ansøgninger, hvormed den enkelte tilsynskonsulent varetager 6-8 nygodkendelsessager pr. år. Dette er en betydelig mindre andel nygodkendelsessager pr. tilsynskonsulent sammenlignet med de øvrige socialtilsyn, hvor antallet ligger på 15-20 sager pr. tilsynskonsulent. Nygodkendelser i Socialtilsyn Syd varetages af ca. 25 tilsynskonsulenter, hvilket forklarer, at antallet af sager pr. tilsynskonsulent er lavere sammenlignet med de andre socialtilsyn.

4.2 Interne organisatoriske tiltag i forhold til indplacering

De fem socialtilsyn har alle etableret nogle organisatoriske tiltag i forhold til bemanding og beslutningskompetence, faglig sparring og skriftlige retningslinier. Disse tiltag er etableret med henblik på at understøtte ensartethed og systematik i indplaceringen af ansøgere ved nygodkendelser i det enkelte socialtilsyn.

Bemanding og beslutningskompetence

Socialtilsynenes praksis for bemanding af nygodkendelsessager varierer på tværs af socialtilsynene, jf. Boks 3. I Socialtilsyn Hovedstaden er en nygodkendelsessag altid bemandet med en primær og sekundær tilsynskonsulent uagtet hvilken plejefamilietype, ansøger godkendes til.

I Socialtilsyn Midt og Socialtilsyn Syd er der altid to tilsynskonsulenter i sager om godkendelse til specialiseret plejefamilie, mens bemandingen vurderes fra sag til sag for ansøgere til almen eller forstærket plejefamilie. Vurderingen foretages i disse sager ud fra en fast systematik, hvor behovet for bemanding vurderes ud fra, om der er særlige risikofaktorer og opmærksomheder ved ansøger, der tilsiger, at de skal være to tilsynskonsulenter på sagen. Tilsynskonsulenterne i Socialtilsyn Midt fortæller, at det kan være meget at gabe over, hvis de er alene på en sag, og at det kan være en udfordring i forhold til ensartetheden, da de risikerer, at blive privatpraktiserende i deres godkendelser. I Socialtilsyn Nord er der som udgangspunkt knyttet én tilsynskonsulent pr. nygodkendelse, men antallet af tilsynskonsulenter på en sag afhænger af en konkret risikovurdering ift. den enkelte ansøger. Er der tvivl om ansøgers kompetencer i forhold til at

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

kunne godkendes som plejefamilie, eller andet der giver anledning til, at der er to tilsynskonsulenter på sagen, tilkøbes der en sekundær ansvarlig, som tager med på godkendelsesbesøg.

I Socialtilsyn Øst er der én primær tilsynskonsulent, som har ansvaret for sagen, og som er alene ude på første godkendelsesbesøg, medmindre der er nogle særlige risikofaktorer i forhold til hjemmeboende børn, helbred mv. Til forskel fra Socialtilsyn Midt og Socialtilsyn Syd, så er der i Socialtilsyn Øst altid to tilsynskonsulenter på andet godkendelsesbesøg, hvor der foretages mentaliseringsinterview. Der er i Socialtilsyn Øst endvidere rotation i, hvem der arbejder sammen om en sag for at undgå, at de bliver "privatpraktiserende" i deres vurderinger. Samme rotationsprincip nævnes i Socialtilsyn Hovedstaden, hvor det fremhæves, at en nuanceret belysning af en sag i nogen tilfælde kræver, at der er en opmærksomhed på sammensætningen af tilsynskonsulenter i forhold til, hvordan de bedst supplerer hinanden.

Boks 3 Socialtilsynenes praksis for bemanding og beslutningskompetence

Socialtilsyn	Bemanding	Beslutningskompetence
Nord	I udgangspunktet én tilsynskonsulent pr. sag. Mulighed for to konsulenter pr. sag efter en konkret risikovurdering, og dialog med nygodkendelsesteamet.	Tilsynskonsulenten har beslutningskompetencen. Leder læser alle rapporter. Ved tvivl kan sagen drøftes på møde med deltagelse af jurist og leder.
Midt	I udgangspunktet én tilsynskonsulent pr. sag ved ansøgning til almene- og forstærkede plejefamilier. To tilsynskonsulenter pr. sag ved flere risikofaktorer i screeningen eller ved specialiseret.	Tilsynskonsulenten har beslutningskompetence ved godkendelse til almen- og forstærket plejefamilie. Leder har beslutningskompetence ved godkendelse til specialiseret plejefamilie. Jurist inddrages, hvis afgørelsen ikke er til fordel for ansøger.
Syd	I udgangspunktet én tilsynskonsulent pr. sag ved ansøgning til almene- og forstærkede plejefamilie. To tilsynskonsulenter pr. sag baseret på individuelt konkret vurdering af risikofaktorer og antal hjemmeboende børn eller ved ansøgning til specialiseret plejefamilie.	Tilsynskonsulenten har beslutningskompetencen. De laver indstilling til jurist, som udarbejder afgørelsen. Fagkoordinator og jurist har beslutningskompetence i sager med tvivl, eller hvis afgørelsen ikke er til fordel for ansøger.
Øst	I udgangspunktet én tilsynskonsulent ved første besøg, med mindre der er nogle særlige opmærksomhedspunkter i forhold til hjemmeboende børn, helbred mv. Altid to tilsynskonsulenter på andet besøg (mentaliseringsinterview).	Primær tilsynskonsulent har beslutningskompetencen, hvis sekundær tilsynskonsulent på sagen er enig i indplaceringen. Ved godkendelse til forstærket eller specialiseret plejefamilie drøftes sagen i teamet, inden der træffes afgørelse. Ved tvivl skal sagen drøftes i teamet, eller jurist inddrages. Leder og jurist involveres, hvis afgørelsen ikke er til fordel for ansøger.
Hovedstaden	I udgangspunktet to tilsynskonsulenter pr. sag.	Teamet har beslutningskompetencen. Indplacering og afgørelser besluttet i teamet. Leder involveres, hvis afgørelsen ikke er til fordel for ansøger.

Kilde: Interviews med de fem socialtilsyn

Ses der nærmere på, hvor beslutningskompetencen ligger i forhold til indplacering og godkendelse af ansøgere, så skiller særligt Socialtilsyn Hovedstaden sig ud, jf. Boks 3. Her drøftes og besluttet indplacering af ansøgere i nygodkendelsesteamet, og den enkelte tilsynskonsulent har således ikke beslutningskompetencen. Dette fremhæves både af tilsynskonsulenterne og

ledelsen i Socialtilsyn Hovedstaden som et greb, der er med til at understøtte ensartethed i deres indplaceringspraksis. I Socialtilsyn Øst har de praksis for at drøfte godkendelsen i teamet forud for indplacering der indebærer flere kompetencer end forventet ved almene plejefamilier. Beslutningskompetencen er placeret ved den primære tilsynskonsulent, såfremt den sekundære tilsynskonsulent er enig i afgørelsen. I Socialtilsyn Syd og Nord er beslutningskompetencen placeret ved den enkelte tilsynskonsulent, dog har Socialtilsyn Syd en særlig proces, hvis der er tvivl om afgørelsen eller hvis denne ikke er til fordel for ansøger. I disse tilfælde overgår sagen til fagkoordinatoren, som hertil også overdrages beslutningskompetencen. I Socialtilsyn Midt har lederen beslutningskompetencen ved godkendelse til specialiseret plejefamilie, mens tilsynskonsulenten har beslutningskompetencen ved godkendelse til almen og forstærket plejefamilie. I alle socialtilsyn er ledelsen og/eller jurist involveret i beslutningen om indplacering, hvis der er tvivl om indplaceringen, og når afgørelsen ikke er til fordel for ansøger.

Faglig sparring

Adspurgt til, hvordan socialtilsynene sikrer intern ensartethed i indplacering, synes særligt fælles faglige drøftelser at være væsentlige. Alle socialtilsyn afholder teammøder, hvor konkrete nygodkendelsessager drøftes. I Socialtilsyn Midt drøftes ansøgninger til almen plejefamilie sjældent, hvorimod ansøgninger til forstærket og specialiseret plejefamilie bringes til sparring. I socialtilsynene Nord, Midt, Øst og Hovedstaden peges der på, at der kan være forskellige forståelser og krav til indplacering på tværs af godkendelses- og driftsteams i eget socialtilsyn. I Socialtilsyn Øst har de derfor løbende faglig sparring og fagdage med driftsteamet, der skal bidrage til ensartethed i forståelse af kravene på tværs af de to teams.

En række faktorer fremhæves særligt af Socialtilsyn Syd som centrale i at understøtte ensartethed i tilsynskonsulenternes praksis for indplacering. Fx fortæller de, at de har etableret en gruppe af tilsynskonsulenter, som er fagansvarlige og har til opgave at udvikle faglige procedurer, metodebeskrivelser mv. Hertil peger de på, at udvalgte tilsynskonsulenter i hvert team og en screeningsansvarlig understøtter systematik i tilsynskonsulenternes faglige vurderinger og indplacering.

Alle socialtilsyn med undtagelse af Socialtilsyn Midt nævner uopfordret, at de får supervision i relation til indplacering af ansøgere, hvis der er en sag, som er særlig vanskelig. Socialtilsyn Nord og Socialtilsyn Øst fortæller, at sager kan tages med til supervision fx ved tvivl eller uenighed om indplacering og vurdering af, om ansøger skal godkendes til aflastning eller døgnpleje.

Skriftlige retningslinjer/guidelines

Foruden faglig sparring fremhæves skriftlige retningslinjer også, som et greb til at sikre ensartethed og systematik i indplacering ved nygodkendelse. Socialtilsynene har en godkendelsesramme for indplacering, som er et vejledende dokument, udarbejdet med henblik på at understøtte en ensartet forståelse og tilgang i socialtilsynenes opgaveløsning. For mere information om godkendelsesrammen, se

Boks 4 eller Bilag 2. Godkendelsesrammen. Det står angivet i godkendelsesrammen, at den er udarbejdet af en arbejdsgruppe på tværs af alle fem socialtilsyn med det formål at justere, præcisere og tydeliggøre, hvilke kompetencer og øvrige forhold, der kan tillægges betydning i vurderingen af, hvilken plejefamilietype ansøgere som plejefamilier kan godkendes til. Alle socialtilsyn med undtagelse af Socialtilsyn Syd anvender godkendelsesrammen.

Boks 4 Beskrivelse af godkendelsesrammen

Godkendelsesrammen omfatter beskrivelser af barnets støttebehov og vejledende krav til ansøgers kompetencer og øvrige forhold.

Godkendelsesrammen er udarbejdet af på tværs af de fem socialtilsyn.⁴ Formålet med arbejdsgruppen har bl.a. været at justere, præcisere og tydeliggøre, hvilke kompetencer og øvrige forhold, der kan tillægges betydning i vurderingen af hvilken typologi, ansøgere som plejefamilier kan godkendes til. Formålet med godkendelsesrammen er at understøtte en ensartet forståelse af og tilgang til socialtilsynenes fremadrettede opgaveløsning.

Alle godkendte plejefamilier skal opfylde kravene i kvalitetsmodellen. Godkendelsesrammen er vejledende, og en godkendelse vil altid bero på en konkret vurdering. I godkendelsen skal der være fokus på ansøgerens forudsætninger for at bidrage til barnets trivsel og udvikling. Godkendelsesrammen er baseret på Lov nr. 1530 af 18/12/2018 om mere kvalitet i plejefamilier samt bemærkningerne til loven.

Kilde: Socialtilsyn Hovedstaden, Socialtilsyn Øst, Socialtilsyn Nord og Socialtilsyn Midt (2019). Godkendelsesramme for indplacering af plejefamilier.

Godkendelsesrammen opleves at understøtte ensartethed, særligt når tilsynskonsulenterne er i tvivl om indplaceringen og italesættes af tilsynskonsulenterne som værende et holdepunkt i socialtilsynenes vurderinger. Redskabet opleves at bidrage til større tydelighed, nuancering og er mere anvisende sammenlignet med, hvad lovgivningen i sig selv tilvejebringer. Endvidere fremhæves det, at godkendelsesrammen er med til at skabe tydelighed over for ansøgerne, og flere tilsynskonsulenter har praksis for at anvende godkendelsesrammen i dialogen med ansøger i forhold til at tydeliggøre forskellen mellem de tre plejefamilietyper.

Socialtilsyn Syd har et internt notat, der tilsvarende godkendelsesrammen, beskriver barnets støttebehov og ansøgers kompetencer med eksempler taget fra lovbemærkningerne til Lov om mere kvalitet i plejefamilier. Notatet har ligeledes formålet at understøtte tilsynskonsulenterne i deres indplaceringen i plejefamilietyologien. For mere information, se Bilag 3. Internt notat – Socialtilsyn Syd.

Derudover henviser Socialtilsyn Hovedstaden, Socialtilsyn Øst og Socialtilsyn Nord til skriftlige guidelines vedr. godkendelse til målgrupperne, for mere information, se Bilag 4, 5 og 6. Disse guidelines indeholder beskrivelser af Tilbudsportalens målgrupper, hvad socialtilsynet forstår ved målgrupperne, og hvad en ansøger skal kunne for at blive godkendt til en given målgruppe. Det fremgår af Socialtilsyn Hovedstadens guideline, at den er udarbejdet af en arbejdsgruppe i plejefamiliesektionen, herunder at formålet er at guide tilsynskonsulenten til, hvordan målgrupper afkrydses på Tilbudsportalen. Socialtilsyn Hovedstaden har, som de eneste, forholdt sig sammenhængen mellem plejefamilietype og specifikke målgrupper. Dette har de gjort ved at supplere deres beskrivelser i guidelinen med angivelser af, hvilken plejefamilietype ansøger som oftest er godkendt til, når de er godkendt til en bestemt målgruppe.

4.3 Sikring af ensartethed på tværs af socialtilsynene

Socialtilsynene er blevet spurgt til, hvordan de arbejder med at sikre ensartethed og systematik på tværs af socialtilsynene i forhold til deres praksis for indplacering. Kvalitetsmodellen og godkendelseskonceptet, der begge er besluttet ved lov, er eksempler på tiltag, der har været med til at sikre systematik og ensartethed på tværs af socialtilsynene. Herudover fremhæver de særligt

⁴ Godkendelsesrammen er udarbejdet i fællesskab mellem alle fem socialtilsyn. Med ikrafttrædelsen af ny lovgivning i "Mere kvalitet i plejeansbringelser" i 2019 er godkendelsesrammen revideret af mellemledere fra fire socialtilsyn; Socialtilsyn Hovedstaden, Midt, Øst og Nord.

tre faktorer som centrale: et fælles ledelsesfora, fælles skriftlige retningslinjer/guidelines og samarbejder på tværs af de enkelte socialtilsyn.

Fælles ledelsesfora

Socialtilsynene har etableret en ERFA-gruppe, hvor alle lederne på plejefamilieområdet mødes virtuelt hver anden måned for at drøfte problemstillinger, der kan have betydning for ensartetheden på tværs af de fem socialtilsyn. Som eksempler på problemstilling nævnes håndtering af ansøgning om tre pladser som specialiseret plejefamilie, eller hvorvidt man kan forestille sig, at et barn med svære støttebehov, der er anbragt i en forstærket familie, kan være i aflastning i en almen plejefamilie. En leder fra Socialtilsyn Midt fortæller:

”
Jamen det er nok i pladsanvendelsen i forhold til at i ét tilsyn kan fx en aflastningsplads anvendes af flere børn. Det kan den ikke her hos os, der er en aflastningsplads målrettet til én plads, ét barn. [...] Der er også en anderledes indplaceringspraksis i forhold til parallel-anbringelser [red. samtidig anbringelse af forældre og barn]. [...] Hos os der har vi nogle familier, som er godkendt til at have de her opgaver, fordi vi tænker også, at det stiller nogle specielle krav, også til de fysiske rammer, hvis man lige pludselig skal have en familie boende, fremfor at have ét barn boende på et værelse. Men dér er vi også forskellige. Og der er også flere områder, men vi arbejder os langsomt ind på det”.

En leder fra Socialtilsyn Midt

Der er således en bevidsthed og et fokus blandt de tre aktuelt deltagende ledere i ERFA-gruppen om, at der er flere områder, hvor der er brug for drøftelser med henblik på at understøtte ensartethed på tværs af de fem socialtilsyn. Fagkoordinatorerne i hhv. Socialtilsyn Syd og Socialtilsyn Øst, der på tidspunktet for undersøgelsen er stedfortrædende for den daglige ledelse, deltager ikke i den nævnte ERFA-gruppe. De giver således også i interviewet udtryk for, at de af samme grund ikke har kendskab til eventuelle problemstillinger, der skal håndteres med henblik på at skabe ensartethed på tværs af de fem socialtilsyn.

Godkendelsesrammen

Den fælles godkendelsesramme for indplacering af plejefamilier fremhæves ligeledes af socialtilsynene som værende et redskab, der ikke kun er med til at understøtte ensartethed og systematik internt men også mellem socialtilsynene. Godkendelsesrammen er udarbejdet i samarbejde mellem alle fem socialtilsyn, og revideret af mellemledere fra Socialtilsyn Hovedstaden, Socialtilsyn Midt, Socialtilsyn Øst og Socialtilsyn Nord i forbindelse med lovændringer vedrørende plejefamilietyologien i 2019⁵. Godkendelsesrammen anvendes som tidligere nævnt ikke af Socialtilsyn Syd, de anvender i stedet et internt notat. Godkendelsesrammen og det interne notat, som Socialtilsyn Syd anvender, tager begge udgangspunkt i lovgivningen og lovbemærkningerne. De to dokumenter adskiller sig dog fra hinanden, bl.a. ved at godkendelsesrammen fremhæver en række opmærksomheder, såsom hvordan socialtilsynene inden for plejefamilietyologien kan godkende ansøger til differentierede støttebehov og pladser herunder skriftløgrelsen af dette. Fx illustreres sammenhængen mellem barnets støttebehov og den differentierede godkendelse, samt at barnets støttebehov differentieres som: lette til moderate; moderate til

⁵ Lovforslag nr. L 8. Fremsat den 3. oktober 2018. Forslag til Lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn, lov om voksenansvar for anbragte børn og unge og ligningsloven (Mere kvalitet i plejefamilier)

<https://www.ft.dk/samling/20181/lovforslag/l8/index.htm>

svære og svære støttebehov. En anden opmærksomhed, der fremhæves i godkendelsesrammen, og som ikke ses i det interne notat, er, at fokus skal være på ansøgerens forudsætninger for at bidrage til barnets trivsel og udvikling, herunder fx at ansøgere kan være kompetente i forhold til at sikre et plejebarns trivsel og udvikling, selvom de kan have vanskeligheder ved at udarbejde skriftlige statusrapporter fx pga. ordblindhed⁶.

Samarbejder på tværs af socialtilsynene

Nogle af socialtilsynene fremhæver endvidere, at etablerede samarbejder på tværs af socialtilsyn er med til at understøtte ensartethed på tværs. Der er etableret et samarbejde mellem hhv. Socialtilsyn Øst og Socialtilsyn Hovedstaden om grundkurserne. Hertil har Socialtilsyn Nord og Socialtilsyn Midt fælles efteruddannelse af tilsynskonsulenterne.

Direkte adspurgt til, om tilsynskonsulenterne har viden om tiltag til at sikre ensartet på tværs, reflekterer flere over, at de ikke har indsigt i, om der på tværs af socialtilsynene er lavet særlige foranstaltninger for at sikre ensartethed. Hertil efterlyser tilsynskonsulenterne mere vidensdeling på tværs. Tilsynskonsulenterne i Socialtilsyn Midt fortæller fx:

”
Det kunne være rart, at vi sådan havde et forum, hvor vi kunne dele hinandens erfaringer [...]. Jeg tænker faktisk, det er et nødvendigt med vidensdeling på tværs. [...] Hvis vi skal dygtiggøres netop i indplacering af typologier, og vi skal have fokus på ensartethed, så skal vi også kunne vidensdele, for jeg vil sige, at jeg har ikke indsigt i, hvordan de andre arbejder med det faktisk.”

Tilsynskonsulenterne i Socialtilsyn Midt

Som de eneste nævner konsulenterne i Hovedstaden, at de bliver delagtiggjort i andre socialtilsyns praksis, herunder at de indimellem kan have en fornemmelse af, at de på tværs af socialtilsynene gør nogle ting forskelligt fx, at der kan være forskel på udformningen af tilsynsrapporter.

4.4 Delkonklusion

Organiseringen af nygodkendelser: Socialtilsynenes organisering af arbejdet med at nygodkendte plejefamilier besluttet af det enkelte socialtilsyn. Der er ikke krav om, at socialtilsynene organiserer arbejdet med godkendelser og indplacering på samme måde.

I Socialtilsyn Hovedstaden, Socialtilsyn Midt, Socialtilsyn Nord og Socialtilsyn Øst foretages alle nygodkendelser af et team bestående af fire til seks konsulenter, hvis primære opgave er at godkende nye plejefamilier. I Socialtilsyn Syd, er opgaven med at godkende delt ud på alle ca. 25 konsulenter i organisationen, hvormed antallet er nygodkendelser pr. konsulent er betydeligt lavere sammenlignet med de andre socialtilsyn.

Ifølge Social- og Boligstyrelsens auditfunktions vurdering er der på baggrund af herværende undersøgelse ikke grundlag for at vurdere, at den ene type organisering bedre understøtter en systematisk og ensartet praksis omkring indplacering end den anden. Det vurderes dog, at den enkelte tilsynskonsulent i Socialtilsyn Syd ikke i samme grad opnår stor rutine, ekspertise og erfaring med nygodkendelse og indplacering af ansøgere i plejefamilietynologien sammenlignet

---

⁶ Socialtilsyn Syd har i et høringssvar tilkendegivet, at de for så vidt ikke har problemer med at tilslutte sig godkendelsesrammen i bilag 2, men finder, at det er væsentligt, at tilsynskonsulenterne arbejder ud fra primære kilder, såfremt disse er tilstrækkelige.

med de øvrige socialtilsyn. Samtidig vurderes det, at tilsynskonsulenterne der både arbejder med godkendelse og driftstilsyn i højere grad kan understøtte ensartethed på tværs af nygodkendelser og driftsorienteret tilsyn. Hertil kan Socialtilsyn Syds organisering, hvor opgaven med nygodkendelser deles ud på alle tilsynskonsulenter give hurtigere sagsbehandlingstid, og der er for den enkelte tilsynskonsulent større variation i opgaverne. Dette understøttes af opgørelser af socialtilsynenes sagsbehandlingstider for nygodkendelse, hvor sagsbehandlingstiden i Socialtilsyn Syd i gennemsnit var væsentlig lavere end i de øvrige fire socialtilsyn i 2022.⁷ Enhver organisering kan rumme fordele og ulemper, og det vurderes at socialtilsynene hver især har gjort interne tiltag, der kan understøtte systematiske og ensartede indplaceringer, fx i form af bemanning på sagen, beslutningskompetence til at indplacere ansøgere i plejefamilietyper, faglig sparring og retningslinjer.

Bemanning: Bemanningen af sager varierer på tværs af socialtilsynene. Kun Socialtilsyn Hovedstaden har i alle sager to tilsynskonsulenter igennem hele godkendelsesprocessen uagtet plejefamilietype, mens der i Socialtilsyn Nord i udgangspunktet er én tilsynskonsulent pr. sag, med mindre en konkret risikovurdering giver anledning til, at der er to tilsynskonsulenter på sagen. I de resterende socialtilsyn er der praksis for at være to konsulenter pr. sag ved ansøgere til specialiseret plejefamilie, eller hvis der er særlige risikofaktorer ved ansøgere til almen eller forstærket plejefamilie. Socialtilsyn Øst har praksis for altid at være to tilsynskonsulenter på andet besøg, hvor der foretages mentaliseringsinterview.

Ifølge Social- og Boligstyrelsens auditfunktions vurdering kan det på baggrund af herværende undersøgelse ikke udledes, hvorvidt antallet af tilsynskonsulenter pr. sag påvirker socialtilsynenes systematik og ensartethed i indplacering. Der kan dog rettes en opmærksomhed mod, at godkendelseskonceptet og dertilhørende redskaber og metoder er omfangsrige, og dette kan være omfattende at varetage for én tilsynskonsulent, hvorfor der er behov for et løbende fokus på at understøtte tilsynskonsulenter, der primært arbejder alene, så ensartetheden i indplaceringen ikke kompromitteres.

Beslutningskompetence: I Socialtilsyn Hovedstaden ligger beslutningskompetencen til at indplacere ansøgere i plejefamilietyper i teamet og ikke ved den enkelte konsulent, hvilket de mener understøtter ensartethed. Dette er modsat de andre fire socialtilsyn, hvor beslutningskompetencen i overvejende grad er placeret ved tilsynskonsulenten, dog er der i Socialtilsyn Midt en praksis for, at ledelsen har beslutningskompetencen ved godkendelse til specialiseret plejefamilie.

Faglig sparring og skriftlige retningslinjer: Socialtilsynene fremhæver faglig sparring som en væsentlig faktor i at opretholde en systematisk og ensartet indplaceringspraksis og sparring omkring, hvordan ansøger skal indplaceres, tillægges værdi i denne henseende.

Fire af socialtilsynene anvender en fælles godkendelsesramme, som guider i forhold til at præcisere, hvilke kompetencer og øvrige forhold tilsynskonsulenterne kan tillægge betydning i vurderingen af, hvilken plejefamilietype ansøger kan godkendes til, samt hvordan godkendelsen kan differentieres i relation til barnets støttebehov.

På trods af at godkendelsesrammen er udarbejdet på tværs af de fem socialtilsyn og har til formål at bidrage til ensartet forståelse og tilgange til indplacering, anvendes denne ikke i Socialtilsyn Syd. Den manglende anvendelse af godkendelsesrammen kan ses i sammenhæng med at Socialtilsyn Syd differentierer anderledes end de øvrige socialtilsyn fsva. differentiering af god-

---

⁷ Socialtilsynenes årsrapporter for 2022

kendelse i relation til barnets støttebehov, hvilket behandles i kapitel 6. Socialtilsyn Syd har i et høringssvar tilkendegivet, at de ikke har problemer med at tilslutte sig godkendelsesrammen i bilag 2, men at de finder væsentligt, at tilsynskonsulenterne arbejder ud fra primære kilder, såfremt disse er tilstrækkelige. Det er Social- og Boligstyrelsens vurdering, at denne afvigelse fra den fælles godkendelsesramme er problematisk. I lov om socialtilsyn § 1 er beskrevet, at formålet med loven er at bidrage til at sikre, at borgerne ydes en indsats, der er i overensstemmelse med formålet med offentlige og private tilbud efter lov om social service og kapitel 40 i sundhedsloven. Formålet skal opnås gennem en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent varetagelse af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med tilbuddene. Socialtilsyn Syd henviser i stedet for til et internt formuleret notat om indplacering af plejefamilier, som også tager udgangspunkt i lovgivningen. Forskelle mellem notatet og godkendelsesrammen uddybes i kapitel 6.

Ifølge Social- og Boligstyrelsens auditfunktions vurdering anvender alle fem socialtilsyn retningsgivende anvisninger for indplacering af ansøgere, hvilket kan understøtte socialtilsynenes interne systematik i arbejdet med at indplacere ansøgere.

Sikring af ensartethed på tværs af socialtilsynene: Socialtilsynenes ledelse på plejefamilieområdet indgår i en ERFA-gruppe og hertil fremhæves godkendelsesrammen, som understøttende faktorer til at opretholde en ensartet forståelse og systematisk tilgang til indplacering på tværs af de enkelte socialtilsyn.

Ifølge Social- og Boligstyrelsens auditfunktions vurdering er potentialet for godkendelsesrammen ikke udnyttet tilstrækkeligt, da alene fire ud af fem socialtilsyn anvender denne og dermed arbejder ud fra samme retningsgivende tilgang. Formålet med godkendelsesrammen vurderes derfor heller ikke at være efterlevet. Tilsvarende vurderes det, at ERFA-gruppen til en vis grad bidrager til ensartethed på tværs af socialtilsynene, idet faglige problemstillinger, der kan udfordre ensartethed, drøftes blandt lederne. Dog er der en indikation på, at ERFA-gruppens potentiale ikke udnyttes tilstrækkeligt, da tilsynskonsulenterne i vid udstrækning ikke har en bevidsthed om, hvad der sker i de andre socialtilsyn. Det vurderes, at en øget bevidsthed og viden om praksisser, udfordringer og faglige drøftelser på tværs af socialtilsynenes tilsynskonsulenter, kan være et greb, som kan understøtte ensartetheden på tværs yderligere. Det vurderes endvidere, at der bør være en opmærksomhed på, hvordan ERFA-gruppen kan understøtte ensartethed på tværs af socialtilsynene i perioder, hvor gruppen ikke er fuldtallig.

5. Indplacering

I dette kapitel præsenteres socialtilsynenes forståelse af krav til indplacering. Dernæst udfoldes socialtilsynenes oplevelse af lovgivningens tydelighed, fokuspunkter vedr. hjemmeboende børn samt socialtilsynenes refleksioner vedr. ansøgere kompetencer versus ønsker til indplacering og ansøgere med konkrete opgaver. I slutningen af kapitlet følger en delkonklusion med Social- og Boligstyrelsens auditfunktions vurdering af socialtilsynene praksis.

Alle godkendte plejefamilier skal opfylde kravene i Kvalitetsmodellen, uanset omfanget af barnets eller den unges støttebehov. Kvalitetsmodellen er en ramme, som socialtilsynet skal anvende til vurdering af, om ansøger har den fornødne kvalitet til at blive godkendt som plejefamilie. På baggrund af godkendelsesforløbet og dialog med ansøger træffer socialtilsynet afgørelse om godkendelse som enten almen, forstærket eller specialiseret plejefamilie, såfremt ansøger opfylder betingelserne for godkendelse. Plejefamilietyologien er defineret i Boks 5.

Boks 5: Definition af plejefamilietyologien jf. Lov om Social Service § 66 a

Almene plejefamilier	Familier, der er godkendt til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn og unge med lette til moderate støttebehov
Forstærket plejefamilier	Familier, der er godkendt til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn og unge med moderate til svære støttebehov
Specialiseret plejefamilier	Familier, der er godkendt til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn og unge med svære støttebehov

Kilde: Lov om Social Service § 66 a

Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke en vejledning til lov om social service, der uddyber definitionerne af plejefamilietyologien yderligere i forhold til indhold. Dog er lovgiveres intentioner med plejefamilietyologien, og herunder hvad der kendetegner plejefamilietyperne, beskrevet i lovforarbejderne⁸. Socialtilsynene har dermed dette at forholde sig til i deres indplacering af ansøgere foruden deres egne udarbejdede retningslinjer beskrevet i afsnit 4.2 afsnit.

5.1 Socialtilsynene beskriver kravene til plejefamilietyperne ensartet

Socialtilsynene har i vid udstrækning en ensartet forståelse af hvilke krav, der skal være opfyldt for at kunne indplacere ansøgere i de tre plejefamilietyper. Det fremhæves, at der for alle tre plejefamilietyper er krav om, at ansøgerne skal leve op til godkendelseskonceptet og kriterierne i Kvalitetsmodellen. Alle socialtilsynene beskriver, at de har ekstra fokus på mentaliseringsressourcer og en forventning om, at jo større støttebehov en plejefamilie skal kunne varetage, desto flere mentaliseringsressourcer skal ansøger have. Denne opmærksomhed er styrket efter indførelsen af godkendelseskonceptet, hvor redskabet til afdækning af ansøgers mentaliseringsressourcer blev introduceret og tilsynskonsulenterne blev uddannet i at anvende redskabet. I Socialtilsyn Nord fremhæves det endvidere, at de lægger vægt på triangulering i alle sager, for at give så bredt et billede af familien som muligt. Trianguleringerne anvendes bl.a. til at kunne vurdere overskud, stabilitet og familiedynamik og dermed tildele den endelige typologi.

⁸ Lovforslag nr. L 8. Fremsat den 3. oktober 2018. Forslag til Lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn, lov om voksenansvar for anbragte børn og unge og ligningsloven (Mere kvalitet i plejefamilier)

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

De indhenter, hvis muligt, oplysninger fra ansøgers arbejdsgiver med henblik på at afdække, hvordan ansøger samarbejder i en arbejdsituation samt oplysninger fra egne børns skole og dagtilbud for at afdække ansøgers samarbejde omkring egne børn og egne børns trivsel.

Alle socialtilsyn lægger vægt på, at indplacering af ansøger altid hviler på en konkret individuel vurdering af ansøgers samlede livssituation og kompetencer. Adspurgt til hvilke krav, der stilles til hhv. almen, forstærket og specialiseret plejefamilier, ses der at være at en tydelig sammenhæng til forarbejderne til lovgivningen og socialtilsynenes forståelse af krav til plejefamilietyperne, hvilket udfoldes nærmere nedenfor.

Tilsynskonsulenterne beskriver på tværs af socialtilsynene, at **almene plejefamilier** kan varetage almindelig omsorg for børn og unge, der har været udsat for omsorgssvigt. De har ikke nødvendigvis en faglig uddannelse, og herunder er der ikke en forventning om, at de skal kunne redegøre for viden og indsats eller har erfaring inden for området, men de har overskud i deres egen familie til at understøtte barnet/den unge. Inden for den almene plejefamilie beskriver socialtilsynene, at det er børn og unge med lette til moderate støttebehov. Hvis der er diagnoser, er de lette og ikke flere sammensatte, mens forældresamarbejdet forventes at være uproblematisk eller lettere problematisk. Derudover er der i socialtilsynenes beskrivelser ikke en forventning om, at plejefamilien skal kunne frikøbes til at gå hjemme med barnet.

På tværs af de fem socialtilsyn beskrives det, at mange ansøgere, der godkendes til **forstærkede plejefamilier**, har lidt erfaring med at være plejefamilie eller har en eller flere uddannelser, der giver indsigt i området. Forstærkede plejefamilier har kompetencer til at inddrage samarbejdspartner udefra og kan understøtte støtten udefra. Alle socialtilsyn forventer, at forstærkede plejefamilier kan håndtere et svært forældresamarbejde. Inden for den forstærkede plejefamilie beskriver socialtilsynene, at det er her, børn og unge med moderate til svære støttebehov rummes. Der kan være diagnoser, der kræver noget særligt af plejefamilien. Der kan også være forventning om, at plejeforældrene kan frikøbes i en periode, eller at de har fleksible arbejdstider, der giver dem mulighed for at deltage i møder i arbejdstiden. Det beskrives også, at der generelt er meget opmærksomhed på ansøgernes biologiske børns robusthed i forhold til at indgå i en forstærket plejefamilie, idet biologiske børn skal kunne tåle i en periode ikke at få så meget opmærksomhed. Ligeledes peger alle på, at der skal være opmærksomhed på børnenes alder og antallet af børn i ansøgerfamilien. Endvidere beskriver alle fem socialtilsyn, at de har en forventning om, at ansøgerne har et højt niveau af mentaliseringsressourcer under mentaliseringsinterviewet.

På tværs af de fem socialtilsyn er der enighed om, at der er flere krav til **specialiserede plejefamilier**, og at disse skal have særlige kompetencer for at kunne godkendes til dette. Socialtilsynene fremhæver, at børn og unge, der anbringes i en specialiseret plejefamilie, har massive vanskeligheder, og at der ofte stilles krav om, at den ene eller begge plejeforældre er hjemmegående med opgaven. Alternativt skal den ene være hjemmegående og den anden plejeforælder have et fleksibelt arbejdsliv, der giver mulighed for at være til rådighed for plejeopgaven inden for arbejdstiden. Adspurgt om de har særlige krav til ansøgernes uddannelse fremhæver Socialtilsyn Nord, Socialtilsyn Midt og Socialtilsyn Øst, at de ikke kan stille krav til uddannelsesmæssig baggrund, men at de samtidig ikke mener, at de ville nygodkende ansøgere til specialiseret plejefamilie, hvis ansøger ikke har faglig baggrund eller mangeårig erfaring inden for området. Ligeledes beskriver alle fem socialtilsyn, at de har en forventning om, at ansøgerne har et højt niveau af mentaliseringsressourcer under mentaliseringsinterviewet. Fx beskriver Socialtilsyn Hovedstaden, at de gerne ser, at ansøgere til specialiseret plejefamilie udviser mentaliseringsprocesser på de fleste og helst alle nøglespørgsmål i mentaliseringsinterviewet. Tilsynskonsulenterne i Socialtilsyn Hovedstaden fortæller:

”
[...] Vi har en forventning om, at de kan mentalisere, og de skulle gerne bone ud på alle de røde spørgsmål [red. særlige spørgsmål i interviewguide til afdækning af ansøgers mentaliseringsressourcer] [...] det kan godt være, at de ikke kan dem alle sammen, men [...] man kan mærke det, når man sidder - og nu sidder jeg med en [red. ansøger], og man kan godt mærke forskellen.”

Tilsynskonsulenterne i Socialtilsyn Hovedstaden

De fem socialtilsyn oplyser samstemmende, at det er sjældent, at nye ansøgere godkendes som specialiseret plejefamilie.

5.2 Særlige fokuspunkter og udfordringer i relation til indplacering

Socialtilsynene har foruden de ovenstående beskrevne krav flere fokuspunkter, som de hver især tillægger betydning, når de skal indplacere ansøgere inden for plejefamilietyologien. I det følgende afsnit udfoldes socialtilsynenes oplevelse af lovgivningens tydelighed, fokuspunkter vedr. hjemmeboende børn samt socialtilsynenes refleksioner vedr. ansøgers kompetencer versus ønsker til indplacering og ansøgere med konkrete opgaver.

Lovgivningen kan mangle tydelig i kravene til indplacering for socialtilsynene

Socialtilsynene har forskellige opfattelser af, om kravene til indplacering i lovgivningen er tydelige og gennemsigtige. Socialtilsyn Syd tilkendegiver, at kravene til indplacering er tydelige og gennemsigtige, mens de øvrige socialtilsyn tilkendegiver, at kravene i lovgivningen kunne være mere specificerede. Det italesættes på tværs af alle socialtilsyn, at der er gråzoner i lovgivningen, og at der i den forbindelse kan være behov for nuanceringer og direkte anvisninger. Det fremhæves eksempelvis, at lovgivningen kan blive mere tydeligt i forhold til, hvad der kræves for at kunne godkende ansøgere som specialiseret plejefamilie; at definitionen af moderate og svære støttebehov er utydelige i overlappet mellem hhv. almen og forstærket og forstærket og specialiseret; samt at der mangler retningslinjer for antallet af pladser, der kan godkendes til inden for den enkelte plejefamilietype. Endvidere efterspørges der klare retningslinjer for håndtering af ansøgere i fleksjob eller på førtidspension og eksemplificeringer i stil med målgruppebeskrivelser for hver plejefamilietype, som er lettere at omsætte i praksis.

Fælles for socialtilsynene er, at de alle fremhæver, at indplaceringen er en individuel konkret vurdering, som foretages ud fra en samlet vurdering af ansøgers kompetencer, familieforhold mv. Socialtilsynene har dermed heller ikke en forventning om, at det er muligt at opliste udtømmende krav til ansøgere, da der er mange parametre, som indgår i vurderingen og vægtes i forhold til hinanden. Hertil fremhæves det, at der i lovgivningen også skal være plads til det faglige skøn.

Lovgivningen kan særligt være utydelig i samarbejdet med kommunerne

Kommunernes forståelse af plejefamilietyologien er et tema, der går igen i interviewene. Socialtilsynene reflekterer over, at de oplever, at lovgivningens særligt kan være utydelig i samarbejdet med kommunerne. Det synes at hænge sammen med, at flere af socialtilsynene oplever, at der ikke er samme forståelse af plejefamilietyologien på tværs af kommunerne og socialtilsynene, samt at overgangen fra den tidligere typologi til den nuværende har været vanskelig. Den manglende tydelighed i lovgivningen i kommunalt regi henledes i socialtilsynene også til, at lovgivningen enten ikke er tydelig nok for kommunerne, at kommunerne ikke formår at sætte sig

ind i lovgivningen, eller at de er pressede i forhold til at finde ledige plejefamilier, som er egnet til at imødekomme barnets støttebehov.

Socialtilsynene erfarer fx, at nogle af kommunerne har en opfattelse af, at hvis barnet har en diagnose, skal barnet matches til en forstærket plejefamilie, men her påpeger Socialtilsyn Midt, at deres forståelse af differentiering inden for plejefamilietyologien er, at det kommer an på, hvilken betydning diagnosen har for barnet, og derved hvilket støttebehov barnet har. Tilsvarende har Socialtilsyn Hovedstaden mødt en kommunal forståelse af, at hvis et barn har en anden etnisk baggrund end dansk, skal det matches med en forstærket plejefamilie, hvilket ifølge Socialtilsyn Hovedstaden ikke umiddelbart giver sig selv. Socialtilsyn Øst fortæller, at de oplever store forskelle i, hvor skarpe kommunerne er på, hvad der ligger i typologien. I Socialtilsyn Nord oplever de, at kommunerne er pressede på fx at finde to pladser i en forstærket eller specialiseret plejefamilie. De ser sig derfor nødsaget til at gå i dialog med kommunerne, så der ikke laves et match, hvor der er uoverensstemmelse mellem barnets støttebehov og plejefamiliens godkendelse. Socialtilsyn Hovedstaden udtrykker forståelse for, at det kan være svært for kommunerne at bruge den almene plejefamilietype, fordi kommunerne synes, at de skal stå på mål for matchet, både over for socialtilsynet og over for plejefamilierne, og det kan fx være svært forud for en anbringelse at forudse, hvorvidt der er et uproblematisk forældresamarbejde. Socialtilsyn Hovedstaden oplyser, at de reagerer, hvis de oplever, at en kommune bruger almene godkendte plejefamilier til noget, der viser sig at være uden for godkendelsen.

Socialtilsynene udtrykker samtidig, at nogle kommuner kan have en snæver forståelse af den almene plejefamilietype, og derved fravælger plejefamilier i den almene kategori, som måske kunne have været matchet til plejeopgaven. Socialtilsyn Hovedstaden fortæller, at almene plejefamilier kan vende tilbage kort efter godkendelse med en ansøgning om væsentlig ændring, fordi de er blevet oplyst af kommunen, at de ikke anvender plejefamilier, der kun er godkendt som almen plejefamilie. Denne problematik går bl.a. Socialtilsyn Nord i dialog med kommunerne om. Ledelsen har kommunemøder, hvor de fx italesætter, hvis de har fået henvendelser fra plejefamilier, der fortæller, at de ikke kan få plejebørn af den årsag. Tilsvarende har Socialtilsyn Midt inviteret kommunerne til en drøftelse af typologien.

Socialtilsynene efterlyser mere tydelighed i lovgivningen, eller et bredere oplysningsarbejde med det formål at samstemme kommunerne og socialtilsynenes forståelse af plejefamilietyologien. En tilsynskonsulent fra Socialtilsyn Midt fortæller:

”
Jeg synes, det er helt vildt interessant det der med ensartethed. Men den skal ikke kun nå ud til socialtilsynet, den skal også nå videre ud i forhold til dem, der så benytter sig af familierne”.

En tilsynskonsulent fra Socialtilsyn Midt

Særligt fokus på hjemmeboende børn ved ansøgere til forstærket eller specialiseret

Tilsynskonsulenterne italesætter på tværs af socialtilsynene, at der er en generel forventning om, at egne hjemmeboende børn skal være særligt robuste, hvis ansøgerne skal indplaceres som forstærket eller specialiseret plejefamilie.

Socialtilsyn Hovedstaden fortæller, at de lægger særlig vægt på, at ansøgers egne børn er godt på vej i skolen, trives, har et godt socialt liv og går til fritidsaktiviteter ved indplacering i forstærket eller specialiseret plejefamilie. Endvidere har Socialtilsyn Hovedstaden større fokus og forventning til egne børns alder ved godkendelse som forstærket eller specialiseret plejefamilie, end de har til almene plejefamilier, idet de ikke må være for små, om end dette understreges at være en individuel vurdering. Tematikken om yngre hjemmeboende børn går igen i de andre socialtilsyn som en faktor, der tages særligt i betragtning, hvis familien ønsker godkendelse som

forstærket eller specialiseret. Eksempelvis fortæller en tilsynskonsulent fra Socialtilsyn Øst, at det i udgangspunktet ikke er foreneligt at have hjemmeboende børn under 5-6 år og være specialiseret plejefamilie. I Socialtilsyn Nord italesættes det ligeledes, at ansøgere til specialiseret plejefamilie i udgangspunktet ikke bør have små børn. En tilsynskonsulent i Nord beskriver, at der er mange forhold der spiller ind, når de vurderer indplaceringen i relation til yngre hjemmeboende børn og eksemplificerer, at Socialtilsyn Nord kan godkende en ansøger som forstærket plejefamilie, selvom ansøger har yngre børn, hvis familiens øvrige forhold såsom arbejde og netværk tilsiger det. I Socialtilsyn Nord fremhæves det endvidere, at yngre børn i ansøgerfamilien, ikke i sig selv er et argument for at indplacere en ansøgerfamilie som almen frem for forstærket plejefamilie, hvis ansøger har kompetencer til at blive forstærket plejefamilie. Således fortæller en leder:

”
Vi har haft et par trælse [red. sager], hvor vi har godkendt nogen til almen, fordi de havde små børn [...] hvor de jo så efter to måneder søger om at blive forstærket, hvor vi jo så ikke har argumentationen for det, fordi der er ikke en argumentation for, hvorfor de ikke blev forstærket fra start af. Så det der med at turde og faktisk at sige - og det har de [red. tilsynskonsulenterne] min opbakning til - hvis de [red. ansøger] har kompetencerne. Fordi vi bliver jo også bare nødt til at sige, at det er kommunen, der matcher, så hvis kommunen ikke vil anbringe et barn med moderate til svære støttebehov i en plejefamilie, der har et barn på to år selv, så må de jo lade være.”

Leder Socialtilsyn Nord

Socialtilsyn Syd fortæller, at de nogle gange har ansøgere, som kompetencemæssigt kan løfte opgaven til forstærket eller specialiseret, men at det grundet ansøgernes familiestruktur, ikke er hensigtsmæssigt, hvis de fx har tre yngre hjemmeboende børn. Her bliver det igen fremhævet, at det ikke er et krav, men et opmærksomhedspunkt som tilsynskonsulenterne har ved indplaceringen, hvilket også beskrives i Socialtilsyn Midt. Tilsynskonsulenterne i Socialtilsyn Midt fortæller, at de ofte oplever ansøgere med en faglig baggrund, som selv mener, at de skal være forstærket eller specialiseret plejefamilie på baggrund af deres uddannelse, faglighed eller erfaring. I sådanne tilfælde vil tilsynskonsulenterne udfordre ansøgerne på, om de har overskud i familien i forhold til deres familiestruktur og familiedynamik, egne børns alder eller antallet af hjemmeboende børn i skolealderen. Socialtilsyn Midt har, jf. deres systematik for risikovurdering, særlig fokus på børnerige familier og sammenbragte familier, hvilket også afspejler sig ved, at der i disse sager er to tilsynskonsulenter tilknyttet.

Indplaceringspraksis i relation til plejefamiliens egne ønsker til plejefamilietype

En nyere undersøgelse fra Vive viser, at flere ansøgere vælger at blive godkendt til almen plejefamilie, selvom deres uddannelse og kompetencer gør, at de kunne blive godkendt som forstærket plejefamilie. Undersøgelsen peger på, at dette skyldes, at plejefamilierne ikke ønsker at modtage børn med svære støttebehov, som vil betyde en stor omvæltning for deres familie⁹. Ansøgers ønsker versus kompetencer er således også en tematik, som går igen på tværs af interviewene, når socialtilsynene bliver spurgt, om de oplever, at ansøgere ønsker at blive godkendt til en lavere kategori, end de reelt kan blive godkendt til, og hvilken betydning dette har for deres indplaceringspraksis.

---

⁹ Tea Torbenfeldt Bengtsson, Stine Tankred Luckow, Pernille Skovbo Rasmussen og Anika Liversage. (2021) Rekruttering og fastholdelse af plejefamilier. Udviklingstendenser og geografisk variation. Vive

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

Fælles for socialtilsynene er, at de tager udgangspunkt i ansøgningen, hvor ansøger har tilkendegivet, hvilken plejefamilietype de ønsker at blive godkendt til. Der er en generel opmærksomhed på, at ansøgere kan have svært ved at gennemskue, hvad plejefamilietypologien dækker over, og at det dermed er vanskeligt for ansøger at ønske en plejefamilietype på et oplyst grundlag, når de ansøger.

Socialtilsyn Hovedstaden, Socialtilsyn Nord, Socialtilsyn Øst og Socialtilsyn Midt tilkendegiver, at hvis de vurderer, at ansøger samlet set har kompetencer, der kan matche en højere kategori, end den de har ansøgt til, så vil de gå i dialog med ansøger og eventuelt opfordre dem til at blive godkendt til en højere plejefamilietype. Rationalet er her, at en plejefamilie, der fx er godkendt til specialiseret plejefamilie, altid kan vælge at anvende sin plads til børn med lettere støttebehov, der matcher plejefamiliens overskud samt aktuelle familie- og livomstændigheder. Både Socialtilsyn Nord og Hovedstaden reflekterer over at godkende ansøgere i overensstemmelse med deres formåen og dermed ikke alene forholde sig til deres ønsker. En tilsynskonsulent i Socialtilsyn Hovedstaden fortæller:

” [...] Altså vi har i hvert fald haft i en overgang, hvor vi jo gik rigtig meget med plejefamilierne, så hvis plejefamilierne ønskede kun at være almen, også selvom de havde en faglig baggrund, så var det det vi gik med. [...] Så havde de fat i en kommune, og så siger kommunen: "ring til tilsynet og I skal da have lavet den ramme om", og så skulle de pludselig have lavet den om. Så nu går vi med, hvad er vores faglige vurdering, og det kan godt være, at de ønsker almen, men vi vurderer, de er forstærket, så bliver de forstærket, og så må de selv være med til at sige nej til de opgaver, de synes er for vanskelige. Det er selvfølgelig hele tiden en balance, hvad tænker vi om, altså hvad har de af kompetencer, men det er fordi, at det er jo vores faglig vurdering "hvad er det de kan. [...] Og vi kan også godt finde på at skrive i den samlede vurdering et eller andet med "de ønsker en opgave der måske svarer til almen eller de ønsker en opgave" sådan så kommunerne kan se at de skal lige være opmærksomme.”

En tilsynskonsulent i Socialtilsyn Hovedstaden

Socialtilsyn Hovedstaden pointerer endvidere, at de kun godkender ansøger til deres fulde potentiale, når de vurderer, at ansøger samtidig har en høj grad af kompetence i matchsituationen og dermed evner at sige nej til en opgave. Denne tilgang kan også betyde, at plejefamilier ikke i så høj grad søger om væsentlige ændringer som følge af, at de tilbydes et barn, der ligger uden for deres godkendelseskategori. En leder i Socialtilsyn Nord supplerer:

” [...] Hvis jeg nu får en rapport ind, eller vi får en på vores godkendelsesudvalg, hvor at de kan lige så godt være forstærket med alt, de har af kompetencer - nå okay - så snakker vi med plejefamilien, at det er altså vores vurdering det her, at det kan I. Og hvis de så siger "jamen det har vi ikke lyst til, fordi sådan og sådan", jamen okay det er fint nok.” [...] Min kæphest er, at vi forsøger at godkende dem til maks. af, hvad de kan. Både på typologi og på pladser, så vi undgå de her væsentlige ændringer.”

En leder i Socialtilsyn Nord

Både Socialtilsyn Hovedstaden og Nord fremhæver, at trods deres overvejelser om at godkende ud fra ansøgers formåen, er deres praksis at tildele ansøger en godkendelse i overensstemmelse med deres ønske, hvis en ansøger absolut ikke ønsker, at godkendes til det, som socialtilsynet vurderer, at de kan.

Ansøgere med konkrete opgaver eller kendskab til et specifikt barn er dilemmafyldt i forhold til indplacering

Flere af socialtilsynene oplever i stigende grad, at ansøgere har en igangværende opgave eller kendskab til et specifikt barn forud for deres godkendelse. Disse ansøgere har dermed en forventning om at blive godkendt til en specifik plejefamilietype, idet deres godkendelse skal matche det konkrete barns støttebehov. Denne udvikling kan ses i lyset af, at kommunerne pr. 1. juli 2019 ikke længere har mulighed for at lave konkrete godkendelser, med mindre der er tale om en netværksanbringelse. Udviklingen kan ligeledes skyldes den kommende mulighed for fast-track-godkendelse i forbindelse med Lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love af den 2. juni 2023, der træder i kraft den 1. januar 2024, se Boks 6 for mere information.

Boks 6: Fast-track-godkendelser

Fast-track ordning for godkendelse af plejefamilier til akutanbringelser, der skal undgå unødige skift i anbringelsen. Der etableres en fast-track-ordning for godkendelse af plejefamilier, hvor socialtilsynet kan opprioritere godkendelse af familier, når det er nødvendigt at anbringe et barn akut i en plejefamilie, der ikke er godkendt. Der ændres ikke på kvalitetskriterierne for godkendelserne af plejefamilierne. I dag gælder det, at hvis plejefamilien ikke er godkendt inden for 2x3 uger, kan barnet ikke blive boende (Social- og Ældreministeret, 2021¹⁰)

Den kommende lovgivning indebærer, at en anbringende kommune under helt særlige omstændigheder vil kunne anmode et socialtilsyn om at undergive en ansøgning fra en plejefamilie om godkendelse en særlig hurtig behandling og træffe afgørelse inden for en periode på seks uger.

Det er bl.a. en forudsætning, at kommunalbestyrelsen uden resultat har afsøgt andre muligheder for anbringelse i en godkendt plejefamilie, at plejefamilien ikke i forvejen er godkendt af socialtilsynet, og anbringelsen i den konkrete plejefamilie derfor kun vil kunne opretholdes i seks uger.

Kilde: Lovforslag nr. L 94¹¹

Socialtilsyn Hovedstaden, Socialtilsyn Midt og Socialtilsyn Syd beretter om, at de i stigende grad oplever ansøgere, som allerede har været i dialog med kommunen om konkrete børn eller som allerede er i gang med en opgave, og hvor kommunen har bedt familien om at søge til en bestemt plejefamilietype. Socialtilsyn Hovedstaden er i dialog med kommunerne om problematikkerne, der kan opstå, når et barn anbringes i en familie, som endnu ikke er godkendt. En leder i Socialtilsyn Hovedstaden fortæller:

”
[...] en ret stor del af ny-ansøgerne, er jo i virkeligheden i gang med en opgaven. Det ser vi mere og mere, at kommunerne sætter dem i gang, og så beder dem om at søge ved os, og så kan man altid diskutere, om de kan bruge netværkspleje sådan, men det er det, de gør. [...] hvor jeg siger "Alt-så det risikofyldt, fordi I netop risikerer, at når vi så generelt godkender, at

¹⁰ https://sm.dk/Media/637583203842999255/Aftaaletekst_Boernene_Foerst_maj2021.pdf

¹¹ Lovforslag nr. L 94. Fremsat den 29. marts 2023. Forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love. (Ændringer som følge af barnets lov, initiativret for adopterede børn, adoption uden samtykke fra fødslen, samvær med børn på kvindekrisecentre m.v. og fasttrack for godkendelse af plejefamilier m.v.).

så generelt godkender til en kategori og en målgruppe, som ikke omfatter det barn, de har sat i gang." Sådan nogle sager vil jeg typisk blive involveret i."

En leder i Socialtilsyn Hovedstaden

Socialtilsyn Midt beskriver, at det kan være dilemmafyldt for tilsynskonsulenterne, da de har et naturligt øje for barnets tarv, idet barnet allerede kan have dannet en relation eller tilknytning til familien, men hvor ansøger muligvis ikke kan blive godkendt til den plejefamilietype, der matcher barnets støttebehov. Dilemmaet synes særligt at opstå i relation til, at socialtilsynet ikke skal vurdere ansøger i relation til det konkrete barn, men i relation til godkendelseskravene, som generelt godkendte plejefamilier er underlagt. Foruden dilemmaet i relation til barnets tarv, kan det også være en svær proces for ansøgere og kommunen. Socialtilsynene har en særlig opgave i ikke at lade deres indplaceringspraksis påvirke af disse faktorer. De tre socialtilsyn, som oplever denne udvikling, giver udtryk for, at de på trods af presset fra ansøger eller kommunen holder fast i deres socialfaglige vurdering. En fagkoordinator i Socialtilsyn Syd fortæller:

”
[...] mest af alt får jeg lyst til at sige, så bliver det en svær proces for ansøger og selvfølgelig også for en kommune, som jo tænker, at her er der et rigtig godt match, fordi det efterlader jo dels en plejefamilie med: " ej, det ville vi bare så gerne og hvad sker der så med det barn?" Måske kender de det i forvejen, har løftet en anden slags opgave i forhold til det barn. En kommune som tænkte, at det er et rigtig godt match, hvor skal vi kigge hen, hvis ikke det her er en mulighed? Vi har virkelig meget for øje at holde os rene af den del, for det er ikke det, der er vores opgave, og hvis vi lader os influere af ansøger, som siger: "I må kunne forstå, at det her er barnets tarv", og kommuner der faktisk kan ringe til os og sige det samme: " Jamen for pokker, vi kender dem her fra tidligere, de har måske ovenikøbet været plejefamilie tidligere, og vi ved, at de kan, og vi står helt på mål for dem". Så må vi stadig sige: " Det kan vi høre jer sige, men det bliver vores vurdering", sagt med lidt andre ord, men fordi det bliver vi nødt til at holde os rene af, det er den opgave, vi er blevet bedt om at løse".

En fagkoordinator i Socialtilsyn Syd

Fast-track-godkendelser er allerede en ydelse, der tilbydes kommunerne tilknyttet Socialtilsyn Syd. I Socialtilsyn Syd laves Fast-track-godkendelser typisk i situationer, hvor kommunen står med en opgave, hvor der enten meget hurtigt skal anbringes, eller hvor kommunen kender en familie i forvejen, eller hvor barnet allerede er anbragt. Da Socialtilsyn Syd startede med fast-track-godkendelser, var de spændte på, om der ville være mange situationer, hvor kommunerne har anbragte børn i plejefamilier, som ikke kan løfte opgaven, men det har vist sig ikke at være tilfældet. Dog har Socialtilsyn Syd også oplevet eksempler, hvor der ikke er grundlag for en generel godkendelse til en bestemt plejefamilietype. Socialtilsyn Syd oplever også, at familier, der tidligere ville være godkendt af kommunen som netværksplejefamilie, nu bliver opfordret til at søge en generel godkendelse, hvilket i nogle tilfælde betyder, at der må gives helt eller delvis afslag på ansøgningen, idet der er forskel på at kunne løfte opgaven i forhold til et konkret barn i netværkspleje og at være generelt godkendt plejefamilie.

5.3 Delkonklusion

Krav til indplacering: Socialtilsynene har i vid udstrækning en ensartet forståelse af krav til de tre plejefamilietyper, når de direkte adspurgt blev bedt om at beskrive kravene til henholdsvis almene, forstærket og specialiseret plejefamilier. Ligeledes fremhæver alle socialtilsyn, at de laver individuelle vurderinger i forbindelse med alle deres godkendelser. Alle socialtilsynene beskriver overordnet, at de har ekstra fokus på mentaliseringsressourcer og en forventning om, at desto højere ansøger bevæger sig op ad plejefamilietykologien, desto flere mentaliseringsressourcer skal ansøger være i besiddelse af.

Et andet centralt fokuspunkt på tværs af socialtilsynene er forventningerne til **ansøgers hjemmeboende børn**, der stiger i takt med, at ansøgerne bevæger sig fra en typologi til en anden, hvormed plejebørnenes støttebehov øges. På tværs af socialtilsynene er der en generel forventning om, at egne hjemmeboende børn skal være særligt robuste, hvis ansøgerne skal indplaceres som forstærket eller specialiseret plejefamilie. Ligeledes tillægges antallet af hjemmeboende børn og deres alder særlig vægt. Det understreges dog, at det altid vil være en individuel vurdering, og at det netop er fokuspunkter, der skal skærpe opmærksomheden og dialogen med ansøger og hjemmeboende børn.

Ifølge Social- og Boligstyrelsens auditfunktions vurdering er der en tydelig sammenhæng mellem forarbejderne til lovgivningen og socialtilsynenes beskrivelse af krav til indplacering. Der er på baggrund af herværende undersøgelse ikke grundlag for at vurdere på, om socialtilsynene er ensartede i deres afgørelser om indplacering. Dette vil kræve en dybtgående analyse af skriftlige afgørelser på tværs af socialtilsynene.

Lovgivningen: Socialtilsynene tilkendegiver, at kravene i lovgivningen i nogen grad kan specificeres. Flere af socialtilsynene oplever, at kommunerne og socialtilsynene ikke har den samme forståelse af plejefamilietykologien. Socialtilsynene efterlyser en større tydelighed i lovgivningen eller et bredere oplysningsarbejde rettet mod kommunerne med det formål at samstemme kommunernes og socialtilsynenes forståelse af plejefamilietykologien.

Indplaceringspraksis i relation til ansøgers egne ønsker til plejefamilietype: Fire af socialtilsynene går i dialog med ansøger og opfordrer dem til at blive godkendt til en højere plejefamilietype, hvis socialtilsynet vurderer, at ansøger samlet set har kompetencer, der kan matche en højere plejefamilietype, end den de har ansøgt om.

Ifølge Social- og Boligstyrelsens auditfunktions vurdering kan der på baggrund af herværende undersøgelse konkluderes, at når der ses på ansøgers ønsker versus formåen, så håndterer socialtilsynene dette relativt ensartet i relation til indplacering. Socialtilsyn Hovedstaden, Socialtilsyn Øst, Socialtilsyn Nord og Socialtilsyn Midt har en praksis for at gå i dialog med ansøger, hvis det vurderes, at ansøger kan godkendes til en højere plejefamilietype end de oprindeligt har ansøgt til. Det er en indikation på, at særligt Socialtilsyn Nord og Socialtilsyn Hovedstaden i højere grad forsøger at godkende ansøgere til den maksimale godkendelse. Social- og Boligstyrelsens auditfunktion vurderer, at denne praksis for nuværende ikke er systematisk implementeret. Hertil vurderes det, at der er rum til at løfte socialtilsynenes ensartethed vedr. håndtering af ansøgers ønsker versus formåen i relation til indplaceringen, således ansøgerne stilles lige og tilsynskonsulenterne har en systematisk og ensartet procedure for dette.

Ansøgere med konkrete opgaver eller kendskab til et specifikt barn er dilemmafyldt i forhold til indplacering: Flere af socialtilsynene fortæller, at de i stigende grad oplever, at ansøgere har en igangværende opgave eller kendskab til et specifikt barn forud for deres godkendelse. Ansøgninger fra ansøgere med en konkret opgave eller kendskab til et specifikt barn

rummer en række dilemmaer og et forventningspres fra ansøger eller kommunerne, idet der er en forventning om, at ansøger skal godkendes til en specifik plejefamilietype, idet deres godkendelse skal matche det konkrete barns støttebehov. Socialtilsynene giver udtryk for, at de på trods af presset fra ansøger eller kommunerne holder fast i deres socialfaglige vurdering, hvilket betyder allerede anbragte børn risikerer flytning, såfremt ansøgers kompetencer ikke matcher det konkrete barns støttebehov.

Ifølge Social- og Boligstyrelsens auditfunktions vurdering kan der på baggrund af herværende undersøgelse konkluderes, at der skal være en kontinuerlig opmærksomhed på håndteringen af ansøgere med konkrete opgaver, og herunder fokus på at kravene til indplacering ikke tilside-sættes, når ansøgerfamilien allerede er påbegyndt plejeopgaven.

6. Differentiering inden for plejefamilietynologien

I dette kapitel præsenteres socialtilsynenes praksis for differentiering inden for plejefamilietynologien. Indledningsvist beskrives det, hvordan socialtilsynenes arbejder med differentiering af godkendelsen i forhold til støttebehov og godkendelse af pladser. Herefter beskrives socialtilsynenes praksis for godkendelse til målgrupperne på Tilbudsportalen i relation til plejefamilietynologien. I slutningen af kapitlet følger en delkonklusion med Social- og Boligstyrelsens auditfunktions vurdering af socialtilsynenes praksis.

6.1 Differentiering af godkendelsen i forhold til støttebehov og pladser

Differentiering af støttebehov ved indplacering

I Bekendtgørelse om plejefamilier, BEK nr. 522 af 30/04/19 § 3. står der, at "Almene plejefamilier, forstærkede plejefamilier og specialiserede plejefamilier kun kan have én godkendelse". Fælles for alle socialtilsynene er også, at plejefamilier udelukkende godkendes til én plejefamilietype inden for typologien, hvilket vil sige, at ansøger enten godkendes til almen, forstærket eller specialiseret plejefamilie, jf. Boks 5.

Socialtilsyn Nord, Socialtilsyn Hovedstaden, Socialtilsyn Øst og Socialtilsyn Midt har en forståelse af lovgivningen, som tilsiger, at ansøger ved indplacering i en plejefamilietype godkendes til at varetage det kontinuum af støttebehov, som plejefamilietypen indeholder. Det vil sige, at hvis ansøger indplaceres som forstærket plejefamilie, så er de godkendt til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn og unge med moderate til svære støttebehov.

Socialtilsyn Syd har i modsætning til de andre fire socialtilsyn en praksis for indplacering, hvor de inden for hver plejefamilietype differentierer godkendelsen i forhold til hvilke støttebehov, ansøger kan godkendes til at varetage. I praksis betyder det, at Socialtilsyn Syd opererer med fem niveauer af støttebehov, da de inden for kategorien almen plejefamilie differentierer godkendelsen, således plejefamilien godkendes til enten at kunne varetage *lette støttebehov* eller *moderate støttebehov*, mens de inden for kategorien forstærket plejefamilie godkender til *moderate støttebehov* eller *svære støttebehov*. Den specialiserede plejefamiliekategori indeholder udelukkende niveauet *svære støttebehov*.

Socialtilsyn Syd fortæller, at alle plejefamilier skal opfylde kvalitetsmodellens krav og at forskellen mellem en almen plejefamilie godkendt til at varetage børn med *lette støttebehov* og en almen plejefamilie godkendt til at varetage børn med *moderate støttebehov* er, at almene plejefamilier, som alene er godkendt til *lette støttebehov*, kun forventes at kunne varetage den basale omsorg. Herunder forventes det ikke, at ansøger har ret meget viden på området, og der er ingen eller meget lidt socialpædagogisk indsats knyttet til opgaven. Plejefamilier godkendt til at varetage børn med *lette støttebehov* kan både godkendes til døgn- og aflastningsopgaver. Der forventes mere af ansøgere godkendt som almen plejefamilie til *moderate støttebehov*, idet de skal have større viden om børn med særlige behov og flere kompetencer i forhold til at håndtere et lettere problematisk forældresamarbejde. Socialtilsyn Nord, Socialtilsyn Øst og Socialtilsyn Hovedstaden oplyser, at de, hvis det vurderes relevant, kan lave prosatekst i afgørelsen og på Tilbudsportalen hvor de til anbringende kommune eksempelvis skriftliggør en anbefaling om, at plejefamilien starter med en lettere opgave.

Differentiering af pladser i relation til indplaceringen

De fem socialtilsyn arbejder alle med differentiering af pladser. I praksis betyder dette, at socialtilsynene ved godkendelse til to eller flere pladser vurderer, om pladserne skal differentieres til forskellige støttebehov. Praksis for differentiering af pladser i alle socialtilsyn er, at plejefamilier kan godkendes til pladser i forskellige plejefamilietyper. I praksis betyder det, at en plejefamilie, der godkendes til forstærket plejefamilie med to pladser, eksempelvis har én plads til børn med *moderate til svære støttebehov* og én plads til børn med *lette til moderate støttebehov*. Socialtilsynene fremhæver endvidere, at en plejefamilie altid har mulighed for at påtage sig en opgave, til en ledig plads, hvor plejebarnet har lettere støttebehov end det, de qua deres plejefamilietype er godkendt til at varetage.

Idet Socialtilsyn Syd differentierer deres godkendelser af plejefamilier inden for fem niveauer afspejles dette også i deres differentiering af godkendelse af plejefamilier med flere pladser. I praksis betyder det, at en plejefamilie, der godkendes af Socialtilsyn Syd som forstærket plejefamilie med to pladser, eksempelvis kan være godkendt til børn med *svære støttebehov* eller hvis der er grund til at differentiere; én plads til børn med *moderate støttebehov* og én plads til børn med *svære støttebehov*. Fagkoordinatoren i Socialtilsyn Syd fortæller:

” [...] Det kan være, at de [red. plejefamilien] lige præcis kan levere det helt særlige for ét barn, der ligger med svære støttebehov, og derfor kan det være rigtig relevant og hensigtsmæssigt, at differentiere og sige at så har de to [red. pladser] med moderate støttebehov. De vil jo ikke kræve helt så meget, som det barn der kommer i en forstærket med svære støttebehov.”

Fagkoordinatoren i Socialtilsyn Syd

Der ses at være uensartet praksis i måden, hvorpå socialtilsynene udmønter differentierede ansøgernes godkendelse til forskellige støttebehov. Fire af socialtilsynene har samme praksis for differentiering af godkendelse af støttebehov. Deres praksis følger det vejledende punkt i godkendelsesrammen, jf. Boks 7.

Boks 7 Differentierede støttebehov jf. godkendelsesrammen for indplacering

En plejefamilie kan kun være godkendt til én typologi [red: plejefamilietype], men vi kan, hvor det vurderes hensigtsmæssigt, differentiere pladserne efter børnenes støttebehov. Det kan eksempelvis skrives på denne måde:

I er godkendt som forstærket plejefamilie efter lov om social service § 66 a, stk. 1 nr. 2 til:

- Et barn i døgnpleje med moderate til svære støttebehov
- To børn i døgnpleje med lette til moderate støttebehov

Alle i alderen 0 til og med 17 år.

Barnets problemstillinger og behov for støtte beskrives differentieret som: lette til moderate; moderate til svære og svære støttebehov.

Socialtilsynet vurderer ansøgerens kompetencer og øvrige forhold og træffer en differentieret afgørelse om godkendelse som hhv. almen, forstærket eller specialiseret plejefamilie. Basiskravene til ansøgeren øges proportionalt med, at barnets støttebehov bliver sværere.

Den differentierede godkendelse har til formål at understøtte og målrette den kommunale matching mellem barn og plejefamilie, således at plejefamiliens kompetencer modsvarer barnets støttebehov. Plejefamilietyper, der fremgår som søgekriterie på Tilbudsportalen, er således et udtryk for en samlende kategori, der forbinder barnets støttebehov med plejefamiliens kompetencer.

Kilde: Socialtilsyn Hovedstaden, Socialtilsyn Øst, Socialtilsyn Nord og Socialtilsyn Midt (2019). Godkendelsesramme for indplacering af plejefamilier.

6.2 Godkendelse til målgrupper ved indplacering

Ansøgere godkendes i udgangspunkt til samme målgruppe uagtet deres indplacering

Der er på Tilbudsportalen listet 25 forskellige målgrupper, som en ansøger til plejefamilie kan godkendes til. Det skal fremgå af ansøgers godkendelse hvilken målgruppe eller målgrupper, som ansøger har kompetencerne til at varetage, og dette skal hertil registreres på Tilbudsportalen. Der foreligger ikke nogle lovmæssige krav, der kan understøtte socialtilsynene i at godkende ansøgere til specifikke målgrupper. Der er i Lovforslag L 8 fremsat den 3. oktober 2018¹² eksemplificeret få målgrupper, som kan knyttes til den enkelte plejefamilietype, jf. Boks 8.

Boks 8 Eksempler på målgrupper inden for de tre plejefamilietyper

En almen plejefamilie, kan fx være en familie, der kan modtage et barn,

- der har været udsat for omsorgssvigt pga. forældrenes begrænsede overskud til stabil omsorg og stimulering fx pga. misbrug eller psykiske vanskeligheder.
- der har forsinket sproglig og motorisk udvikling, som følge af forældrenes fysiske helbred, og hvor der periodevis har været begrænset overskud til omsorg og stimulering af barnet.

En forstærket plejefamilie kan fx være en familie, der kan modtage,

- en omsorgsvigtet ung med angstproblematikker og højt skolefravær.
- et omsorgsvigtet barn med selvskadende adfærd og selvmordstanker.

En specialiseret plejefamilie kan fx være en familie, der kan modtage et barn,

- med fysisk og psykisk funktionsnedsættelse. Det kunne være et barn med mental retardering og epileptiske anfald, hvor barnet bliver udadreagerende.
- der har været udsat for massivt omsorgssvigt, og hvor der er behov for akutanbringelse.

Kilde: Lovforslag nr. L 8.

Socialtilsynene har på tværs besluttet, at de i udgangspunktet alene godkender ansøger til målgruppen omsorgssvigt uagtet plejefamilietyper. Det er således denne kategori, socialtilsynene

¹² Lovforslag nr. L 8. Fremsat den 3. oktober 2018. Forslag til Lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn, lov om voksenansvar for anbragte børn og unge og ligningsloven (Mere kvalitet i plejefamilier)

angiver på Tilbudsportalen. Dog har nogle socialtilsyn en særlig opmærksomhed på ansøgere med særlige kompetencer, som gør, at de kan godkendes til en eller flere af de øvrige målgrupper på Tilbudsportalen.

Ansøgere med særlige kompetencer

Socialtilsyn Nord, Socialtilsyn Midt, Socialtilsyn Øst og Socialtilsyn Hovedstaden oplyser, at hvis de angiver andre målgrupper end omsorgssvigt på Tilbudsportalen, så er det med baggrund i særlige kompetencer i plejefamilien. En fagkoordinator i Socialtilsyn Øst fortæller:

”
[...] så er der målgrupper omkring tilknytningsforstyrrelse, den kan kun komme på, når det er oppe i forstærket, så er der rigtig mange af de der øvrige målgrupper, de bliver kun krydset af, hvis plejefamilien har en helt særlig faglig viden inden for noget [...] Når vi krydser af [red: på Tilbudsportalen], så er det, fordi vi highlighter over for kommunerne: her er en plejefamilie med en særlig viden lige inden for det her felt, så der krydser vi kun af, hvis det er, at plejefamilien har en særlig viden”.

En fagkoordinator i Socialtilsyn Øst

Der ses indikatorer på uens praksis, når det handler om indplacering til målgrupper. Sideløbende med aftalen om angivelse af målgruppen omsorgssvigt har de fem socialtilsyn hver sit fokus på målgrupper, som det fremgår i det følgende.

Socialtilsyn Hovedstaden fremhæver, at de på Tilbudsportalen har et fokus på at beskrive kompetencer i relation til målgrupper og støttebehov for ansøgere godkendt til forstærkede og specialiserede plejefamilier. Denne praksis synes at være særlig vigtig i forhold til ansøgere godkendt som specialiseret plejefamilier. Socialtilsyn Hovedstaden forholder sig indgående til, hvilke målgrupper specialiserede plejefamilier kan godkendes til, da de vurderer, at en specialiseret plejefamilie ikke kan besidde kompetencer til at give en specialiseret indsats til bredden af målgrupper med svære støttebehov. En leder i Socialtilsyn Hovedstaden fortæller:

”
I vores verden så kan man ikke have kompetencer til både at tage autister og fysisk handicappede, folk uden kommunikation og selvskadende adfærd, kriminalitet, misbrug, altså det kan man bare ikke. Så vi beskriver altid de specialiserede og deres særlige kompetencer er knyttet til de her målgrupper.”

En leder i Socialtilsyn Hovedstaden

Socialtilsyn Hovedstaden giver således udtryk for, at plejefamilietypen ikke i sig selv er definerende for, hvilke målgrupper en plejefamilie kan varetage. Plejefamiliens specifikke viden og kompetencer skal tages i betragtning, hvormed fx specialiserede plejefamilier ikke de facto kan godkendes til de samme målgrupper.

Socialtilsyn Syd vurderer modsat, at en plejefamilie i store træk kan rumme alle målgrupper, såfremt barnets støttebehov falder inden for plejefamiliens indplacering. Tilsynskonsulenterne fortæller, at nogle plejefamilier vil være skarpere på misbrugsproblematikker, mens andre vil have større indsigt i børn med anden etnisk baggrund, men det er plejefamiliernes eget ansvar i matchsituationen at kende deres egne begrænsninger. Socialtilsyn Syd beskriver således ikke uddybende om målgrupper på Tilbudsportalen eller i godkendelsesrapporten.

De af socialtilsynene, som har en praksis for at godkende til målgrupper ud over omsorgsvigt, tilkendegiver, at de ikke har krav eller oplyste kriterier, som skal være opfyldt, førend de kan godkende til en specifik målgruppe. Dette vil altid bero på en konkret individuel vurdering. Dog giver socialtilsynene eksempler på målgrupper, hvor de har taget stilling eller haft drøftelser. Eksempelvis nævner Socialtilsyn Øst, at almene plejefamilier ikke kan rumme børn og unge med selvskadende adfærd, mens Socialtilsyn Nord henviser til godkendelsesrammen, hvori der er knyttet stikord ud for hver plejefamilietype, som eksemplificerer, hvad behovene kan indeholde.

Socialtilsyn Nord, Socialtilsyn Midt og Socialtilsyn Hovedstaden har i undersøgelsen tilkendegivet, at de arbejder med interne vejledende retningslinjer i relation til godkendelse til målgrupper, jf. afsnit 4.2. Disse tre socialtilsyn har forholdt sig indgående til udvalgte målgrupper på Tilbudsportalen, og hvilke kompetencer ansøger skal besidde, hvis de skal godkendes til en specifik målgruppe. I de tre guidelines¹³ fremgår det eksempelvis, at plejefamilien ved målgruppen "kriminalitet" skal have "robusthed, kunne aflæse barnets behov og signaler. Rumme barnets problematikker. Adfærdsregulere, rammesætte". Tegn/markører der kan underbygge vurderingen er fx "erfaring som SSP, pædagog, lærer, betjent eller lign, Teoretisk viden, uddannelse inden for området. Arbejdsmæssig erfaring med målgruppen". Socialtilsyn Hovedstaden peger på, at de vejledende retningslinjer er med til at sikre ensartethed og systematik på tværs af tilsynskonsulenterne i forhold til at godkende til specifikke målgrupper.

Differentiering inden for målgruppen

Det fremhæves i interviewene, at flere målgrupper ikke kan defineres entydigt at høre under en given plejefamilietype, da børn og unge inden for den samme målgruppe kan placere sig på et kontinuum i forhold til graden af deres støttebehov. Eksempelvis peger Socialtilsyn Øst på, at almene plejefamilier godt kan varetage omsorgen for børn og unge med specifikke diagnoser, så længe deres støttebehov i relation til diagnosen er lette, og at der hertil ikke er flere forskellige eller sammensatte diagnoser. Den samme forståelse ses i Socialtilsyn Midt, hvor en tilsynskonsulent som eksempel fortæller, hvordan de har godkendt en almen plejefamilie, der har erfaring med diagnoser fra egne børn, og derfor godt kan varetage opgaver med plejebørn med diagnoser:

”
[...] deres måde at leve deres liv på, deres udearbejde gør, at de fint kan håndtere nogle former for autisme, det er jo et enormt bredt spekter, så den der med moderate, ja, de [den almene plejefamilie] kan løfte opgaver med børn med moderate støttebehov, men så er jeg jo inde og formulere noget med, at de ikke skal stå med massive støttebehov for en af autisterne, der er helt henne i den ende [red: af spektret]. Eller der hvor man tænker, at det er et barn, hvor der er formuleret, at det er ADHD-lignende adfærd, uden det er uret og uden medicinsk behandling og hele tiden er i høj arousal. Der forsøger jeg at formulere, hvor bred en diagnose for eksempel er og snakke med dem om, at når man er godkendt til almen, ja så kan man også arbejde med børn med diagnoser, for eksempel, men ikke der, hvor de skal tenderende til mandsopdækning, hvor vi jo rykker op i typologierne”.

Tilsynskonsulent fra Socialtilsyn Midt

¹³ Jf. Bilag 4. Guideline - målgrupperne fra Tilbudsportalen - Socialtilsyn Hovedstaden Bilag 5. Guideline - målgrupperne fra Tilbudsportalen - Socialtilsyn Nord. Bilag 6. Guideline - målgrupperne fra Tilbudsportalen - Socialtilsyn Øst.

Socialtilsynene blev i interviewene ikke adspurgt til Tilbudsportalen og deres praksis for registrering af, hvilke målgrupper ansøger er godkendt til. Dog blev Tilbudsportalens afkrydsningsfelter til målgrupper problematiseret, da disse fremstår som værende målrettet tilbudsområdet og dermed ikke matcher plejefamilieområdet. Socialtilsyn Nord fremhæver eksempelvis, at hvis godkendelse til målgrupper og dertilhørende afkrydsning på Tilbudsportalen skal være meningsfuld på plejefamilieområdet, så skal det være muligt at differentiere inden for den enkelte målgruppe i forhold til specifikke støttebehov. Hertil peges der på, at der er behov for at lave en tættere kobling mellem plejefamilietyperne og målgrupper, således socialtilsynet i deres godkendelse kan specificere og differentiere, hvilke målgrupper den enkelte plejefamilie kan godkendes til.

6.3 Delkonklusion

Støttebehov og pladser: Fire ud af fem socialtilsyn har en ensartet indplaceringspraksis i relation til de støttebehov en plejefamilietype indeholder. Ved indplacering i en plejefamilietype godkender Socialtilsyn Nord, Socialtilsyn Midt, Socialtilsyn Øst og Socialtilsyn Hovedstaden ansøger til at varetage det kontinuum af støttebehov, som plejefamilietypen indeholder. Det betyder eksempelvis, at en forstærket plejefamilie godkendes til at varetage moderate *til* svære støttebehov. Socialtilsyn Syd har en praksis for indplacering, hvor de inden for hver plejefamilietype differentierer godkendelsen i forhold til hvilke støttebehov, ansøger kan godkendes til at varetage. I praksis betyder det, at Socialtilsyn Syd opererer med fem niveauer af støttebehov, da de inden for kategorien almen plejefamilie differentierer godkendelsen, således plejefamilien godkendes til *enten* at kunne varetage børn med lette støttebehov *eller* børn med moderate støttebehov, mens de inden for kategorien forstærket plejefamilie godkender til moderate støttebehov *eller* svære støttebehov. Den specialiserede plejefamiliekategori indeholder udelukkende niveauet svære støttebehov.

De fem socialtilsyn arbejder alle med differentiering af pladser. I praksis betyder dette, at socialtilsynene ved godkendelse til to eller flere pladser vurderer, om pladserne skal differentieres til forskellige støttebehov. Praksis for differentiering af pladser i alle socialtilsyn er, at plejefamilier kan godkendes til pladser i forskellige plejefamilietyper. I praksis betyder det, at en plejefamilie, der godkendes til forstærket plejefamilie med to pladser, eksempelvis kan have én plads til børn med moderate til svære støttebehov og én plads til børn med lette til moderate støttebehov.

Idet Socialtilsyn Syd differentierer deres godkendelser af plejefamilier inden for fem niveauer afspejles dette også i deres differentiering af godkendelse af plejefamilier med flere pladser. I praksis betyder det, at en plejefamilie, der godkendes af Socialtilsyn Syd som forstærket plejefamilie med to pladser, eksempelvis kan være godkendt til to børn med svære støttebehov *eller* hvis der er grund til at differentiere; én plads til børn med moderate støttebehov *og* én plads til børn med svære støttebehov.

Den uensartede praksis i, hvordan der differentieres i forhold til støttebehov og pladser ved indplacering, betyder, at der stilles større krav til den godkendte plejefamilie i Socialtilsyn Syd, da de i matchsituationen skal være særligt opmærksomme på barnets støttebehov og på, hvorvidt det matcher det støttebehov, som de er godkendt til at varetage inden for deres plejefamilietype. For kommuner, som anbringer børn uden for deres geografiske områder, vil det betyde, at forstærkede plejefamilier under Socialtilsyn Syd ikke nødvendigvis kan imødekomme børn med svære støttebehov, mens dette er tilfældet for forstærkede plejefamilier i de øvrige fire socialtilsyn.

Ifølge Social- og Boligstyrelsens auditfunktions vurdering er der på baggrund af herværende undersøgelse således grundlag for at antage, at plejefamilier ikke er ligestillet på tværs af soci-

altilsynene, da der er en tydelig uensartet praksis i differentieringen af støttebehov og indplaceringen.

Målgrupper: Fælles for socialtilsynene er, at de som hovedregel krydser af i omsorgsvigt under målgrupper på Tilbudsportalen, men socialtilsynene har uens praksis i forhold til, om de på Tilbudsportalen beskriver, hvilke andre målgrupper plejefamilierne kan håndtere. Hertil har socialtilsynene varierende praksis i forhold til, om de godkender plejefamilier med særlige kompetencer til andre målgrupper end omsorgssvigt. Eksempelvis oplyser Socialtilsyn Hovedstaden, at de har en praksis for at forholde sig indgående til, hvilke målgrupper særligt specialiserede plejefamilier kan drage omsorg for, og at specialiserede plejefamilier ikke de facto kan godkendes til de samme målgrupper.

Ifølge Social- og Boligstyrelsens auditfunktions vurdering er der på baggrund af herværende undersøgelse grundlag for at antage, at socialtilsynene varierer i deres praksis for godkendelse af målgruppe. Der er en indikation på, at socialtilsynene ikke har en tydelig systematik for, hvornår og på hvilket grundlag en ansøger kan godkendes til flere målgrupper, hvilket indikerer at plejefamilier ikke er ligestillet i deres godkendelse af målgruppe på tværs af socialtilsynene. Problematikken får endvidere implikationer på Tilbudsportalen. Da Tilbudsportalen er et værktøj, der understøtter anbringende myndighed i at finde plejefamilier godkendt til særlige målgrupper og inden for plejefamilietynologien, er det væsentligt for plejefamilierne og anbringende myndighed, at der er en ensartet godkendelses- og registreringspraksis i relation til godkendelse af målgrupper.

7. Litteraturliste

Socialstyrelsen (2022). Evaluering af SATS-18-initiativet: Mere kvalitet i plejefamilier – en bedre opvækst for det anbragte barn. Socialstyrelsen

Tea Torbenfeldt Bengtsson, Stine Tankred Luckow, Pernille Skovbo Rasmussen og Anika Liversage (2021). *Rekruttering og fastholdelse af plejefamilier. Udviklingstendenser og geografisk variation*. Vive

Lovgivning

Bekendtgørelse om plejefamilier, BEK nr. 522 af 30/04/19
<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/522>

Bekendtgørelse om socialtilsyn, BEK nr 62 af 19/01/2023
<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2023/62>

Lovforslag nr. L 8. Fremsat den 3. oktober 2018. Forslag til Lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn, lov om voksenansvar for anbragte børn og unge og ligningsloven (Mere kvalitet i plejefamilier)
<https://www.ft.dk/samling/20181/lovforslag/l8/index.htm>

Lovforslag nr. L 94. Fremsat den 29. marts 2023. Forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love. (Ændringer som følge af barnets lov, initiativret for adopterede børn, adoption uden samtykke fra fødslen, samvær med børn på kvindekrisecentre m.v. og fasttrack for godkendelse af plejefamilier m.v.).
https://www.ft.dk/samling/20222/lovforslag/L94/som_fremsat.htm

Lov om socialtilsyn, LBK nr 1109 af 01/07/2022,
<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2022/1109>

Lov om social service, LBK nr 170 af 24/01/2022
<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2022/170>

Websider

Social- og Boligstyrelsens hjemmeside, Håndbog for socialtilsyn:
<https://sbst.dk/tvaergaende-omrader/socialstyrelsens-auditfunktion/haandbog-for-socialtilsyn/kvalitetsmodel>

Social-, Bolig- og Ældreministeriets hjemmeside, Aftale mellem regeringen og Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet og Kristendemokraterne om reformen Børnene Først
https://sm.dk/Media/637583203842999255/Aftaletekst_Boernene_Foerst_maj2021.pdf

Socialtilsyn Hovedstadens hjemmeside, Årsrapport 2022
https://socialtilsyn.frederiksberg.dk/media/vmnj554/aarsrapport_socialtilsyn-hovedstaden_2022.pdf

Socialtilsyn Midts hjemmeside, Årsrapport 2022

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

<https://tilsynmidt.silkeborg.dk/Socialtilsyn-Midt/Aarsrapporter>

Socialtilsyn Nords hjemmeside, Årsrapport 2022

<https://socialtilsynnord.hjoerring.dk/Media/638233767649480919/Socialtilsyn%20Nord%20%C3%85rsrapport%202022.pdf>

Socialtilsyn Syds hjemmeside, Årsrapport 2022

<https://www.socialtilsynsyd.dk/media/qfjlulaq/socialtilsyn-syd-a-rsrapport-2022.pdf>

Socialtilsyn Østs hjemmeside, Årsrapport 2022

<https://socialtilsynost.dk/media/zihcridy/aarsrapporten-2022-endelig-version.pdf>

8. Bilag

8.1 Bilag 1. Metodisk design

Socialtilsynenes praksis for indplacering af ansøgere i plejefamilietyologien ved nygodkendelse er belyst via en kvalitativ interviewundersøgelse. Undersøgelsen er designet som en interviewundersøgelse, da undersøgelsespopulationen bestående af tilsynskonsulenter og mellemledere/fagkoordinatorer er afgrænset i antal og er i besiddelse af unik information, som er vanskelig at indhente via et standardiseret spørgeskema. Der blev gennemført en forundersøgelse, hvor interne dokumenter fra hvert socialtilsyn blev indhentet forud for interviewundersøgelsen.

Forundersøgelse

Social- og Boligstyrelsens auditfunktion anmodede alle fem socialtilsyn om, at sende relevant materiale, der beskriver socialtilsynets praksis for indplacering af plejefamilier i de tre plejefamilietyper - eksempelvis lokale og nationale guidelines, retningslinjer, procedurebeskrivelser og øvrigt relevant materiale, som er retningsgivende for deres praksis for indplacering af plejefamilier i typologien. Dokumenterne undergik ikke en systematisk analyse, men blev gennemlæst med det formål at kvalificere det efterfølgende interview med socialtilsynene.

Interviewundersøgelsen

Interviewene blev gennemført i perioden 28. marts – 3. april 2023. Der blev afholdt fem individuelle interviews med mellemledere/fagkoordinatorer og fem gruppeinterviews med tilsynskonsulenter internt i hvert socialtilsyn.

De individuelle interviews med ledere/fagkoordinatorer var af ca. en times varighed, mens gruppeinterviews med tilsynskonsulenterne havde en varighed på ca. halvanden time. Som udgangspunkt blev interviewene afholdt fysisk i socialtilsynenes egne lokaler, men enkelte interviews med ledere/fagkoordinatorer blev af praktiske årsager afholdt virtuelt.

Det blev vurderet fordelagtigt at interviewe lederen separat fra tilsynskonsulenterne, da det gav mulighed for at fokusere ledelsesinterviewet på tematikker vedr. socialtilsynets interne understøttelse af systematikker og organisatoriske tiltag til at sikre ensartethed i indplaceringen internt såvel som på tværs af socialtilsynene.

Der blev foretaget gruppeinterviews med tilsynskonsulenter med henblik på at indsamle nuancer og perspektiver på undersøgelsesspørgsmålet. Gruppeinterviews gjorde det muligt for tilsynskonsulenterne at supplere hinanden på baggrund af delte erfaringer og åbne op for flere synspunkter i interaktionen med hinanden. Gruppeinterviews som metode kan dermed være med til at tydeliggøre, om der er fælles fortolkninger og normer, som definerer tilsynskonsulenterne arbejde med godkendelser, og om der er nuancer inden for hvert tilsyn, som kan påvirke graden af systematik og ensartethed i deres praksis for indplacering. Ydermere blev analysen vurderet i et ressourceperspektiv at være mindre omfattende i forhold til at identificere de mest væsentlige fællesnævner inden for hvert socialtilsyn forud for analysen på tværs af socialtilsyn.

Rekruttering af interviewdeltagere

Rekrutteringen af tilsynskonsulenter foregik via en forespørgsel til hvert socialtilsyn, som blev bedt om at udvælge 4-6 tilsynskonsulenter til deltagelse i et gruppeinterview. Det var en væsentlig faktor, at der deltog flere tilsynskonsulenter fra samme socialtilsyn, idet det enkelte socialtilsyns praksis skulle belyses, herunder om denne praksis er systematisk og ensartet på tværs

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

af socialtilsyn. Grundet kalendermæssige udfordringer deltog Socialtilsyn Øst med to tilsynskonsulenter og Socialtilsyn Hovedstaden med tre tilsynskonsulenter.

Mellemledere i hvert af de fem socialtilsyn på plejefamilieområdet blev ligeledes bedt om at deltage i et individuelt interview, men grundet sygdom og en vakant stilling, indtrådte fagkoordinatoren i Socialtilsyn Syd og Socialtilsyn Øst.

Interviewguides

Interviewene blev foretaget som semistrukturerede interviews med afsæt i to interviewguides. Den semistrukturerede tilgang skabte mulighed for, at der kunne bibeholdes et eksplorativt sigte og mulighed for uddybende spørgsmål, hvilket var væsentligt, da socialtilsynene kunne bidrage med uventet viden, som var relevant at forfølge. Samtidig fik alle socialtilsyn stillet de samme spørgsmål, hvilket muliggør sammenligning af forskelle og ligheder i indplaceringspraksis på tværs af socialtilsynene.

De to interviewguides er konstrueret med udgangspunkt i følgende tematikker;

- Forståelse af plejefamilietyologien
- Anvendelse/udmøntning af plejefamilietyologien
- Organisering af tilsynskonsulenternes arbejde med indplacering af plejefamilier

Vægtningen af temaer er imidlertid forskellig på tværs af de to respondentgrupper, idet der i interviewguiden tilrettet tilsynskonsulenterne var et større fokus på beskrivelse af krav til de tre plejefamilietyper inden for plejefamilietyologien samt anvendelse af plejefamilietyologien ved indplaceringen. Begrundelsen herfor var, at det er tilsynskonsulenterne, der i praksis indplacerer plejefamilier i plejefamilietyologien. Tilsvarende blev der tillagt mere vægt på spørgsmål omkring det ledelsesmæssige fokus og organisatoriske tiltag til at understøtte en systematisk og ensartet indplaceringspraksis.

Bearbejdning og analyse af data

Alle interviews er optaget på diktafon og transskriberet, hvorefter relevant data er blevet kodet og meningskondenseret ved brug af et tematisk framework. Temaerne i frameworket er indledningsvist udarbejdet på baggrund af interviewguidens temaer, og undervejs i analyseprocessen er matricen tilpasset. Den tematiske analyse beror dermed på en vekselvirkning mellem en induktiv og en deduktiv tilgang, hvor der både kodes ud fra prædefinerede tematikker, men samtidig bevares en åbenhed over for det nye og ukendte i interviewene. Kategoriseringen af datagrundlaget i frameworket muliggør identifikation af ligheder og forskelle på tværs af de fem socialtilsyns perspektiver, som efterfølgende er blevet grupperet, sammenfattet og anvendt i en samlet analyse.

Rapporten er suppleret med citater fra interviewene, der præsenteres med let bearbejdning af evt. meningsforstyrrende konstruktioner eller talefejl, men under hensyntagen til autentisk gengivelse af respondenternes ordvalg. I analyserne er interviewpersonernes oplevelser og erfaringer afvejet således, at flest mulige nuancer og forskelle fremgår.

8.2 Bilag 2. Godkendelsesrammen

Godkendelsesramme for indplacering af plejefamilier

Juni 2019

Godkendelsesrammen er udarbejdet af på tværs af de fem socialtilsyn, Hovedstaden, Øst, Midt, Syd og Nord. Godkendelsesrammen er revideret juni 2019, efter vedtagelse af ny lovgivning, herunder indførelse af nye plejefamilietyologier.

Formålet med arbejdsgruppen har bl.a. været at justere, præcisere og tydeliggøre, hvilke kompetencer og øvrige forhold, der kan tillægges betydning i vurderingen af hvilken typologi, ansøgere som plejefamilier kan godkendes til.

Godkendelsesrammen er baseret på Lov nr. 1530 af 18/12/2018 om mere kvalitet i plejefamilier samt bemærkningerne til loven.

Formålet er at understøtte en ensartet forståelse af og tilgang til socialtilsynenes fremadrettede opgaveløsning.

Godkendelsesrammen omfatter:

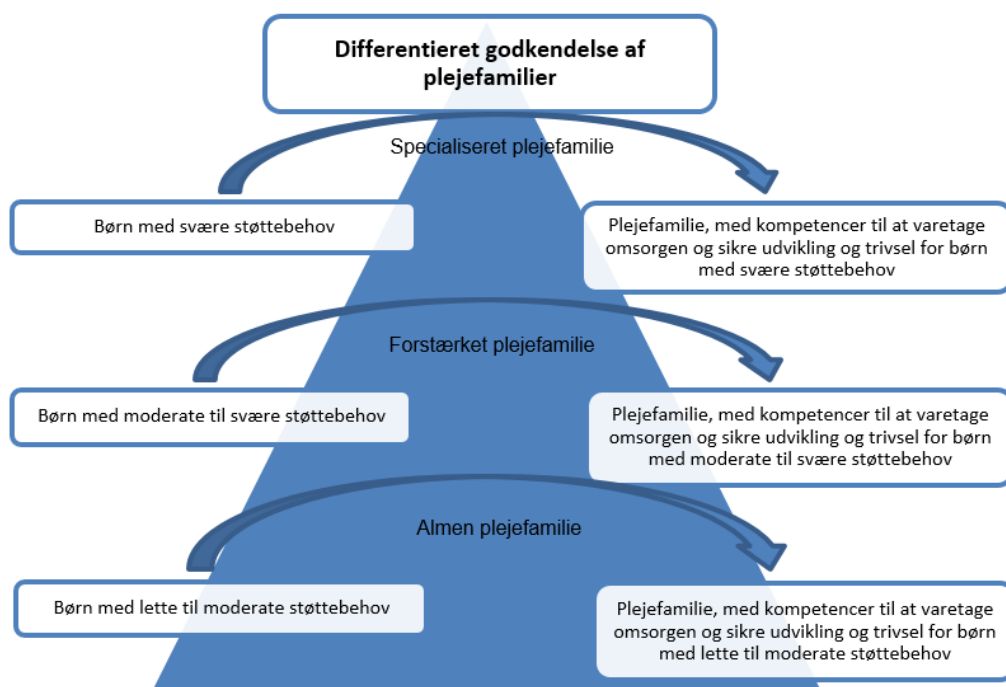
- beskrivelser af barnets støttebehov
- vejledende krav til ansøgers kompetencer og øvrige forhold

Barnets problemstillinger og behov for støtte beskrives differentieret som: lette til moderate; moderate til svære og svære støttebehov.

Socialtilsynet vurderer ansøgerens kompetencer og øvrige forhold og træffer en differentieret afgørelse om godkendelse som hhv. almen, forstærket eller specialiseret plejefamilie. Basiskravene til ansøgeren øges proportionalt med, at barnets støttebehov bliver sværere.

Den differentierede godkendelse har til formål at understøtte og målrette den kommunale matchning mellem barn og plejefamilie, således at plejefamiliens kompetencer modsvarer barnets støttebehov. Plejefamilietypen, der fremgår som søgekriterie på Tilbudsportalen, er således et udtryk for en samlende kategori, der forbinder barnets støttebehov med plejefamiliens kompetencer.

Den differentierede godkendelse og sammenhængen til barnets støttebehov ses illustreret i nedenstående figur:

Anvendelse af godkendelsesrammen forudsætter følgende opmærksomheder:

- **Alle godkendte plejefamilier skal opfylde kravene i kvalitetsmodellen** – uanset omfanget af barnets eller den unges støttebehov.
- **Godkendelsesrammen er vejledende** – og er ikke en regel, der sætter det faglige skøn ud af kraft. En godkendelse vil altid bero på en konkret vurdering. Fx kan der være ansøgere med relevante kompetencer, som af familiære årsager ikke kan modtage børn med svære støttebehov. Der kan også være plejefamilier uden specifik erfaring med udsatte børn, som har et stort overskud og menneskelige værdier, der gør dem i stand til at modtage børn med moderate støttebehov og godkendelse til indplacering til forstærket plejefamilie osv.
Det kan fremgå af vurderingen, om plejefamilien vurderes at have udviklingspotentiale til at oparbejde kompetencer til andre plejefamilietyper.
- **Differentierede pladser** – en plejefamilie kan kun være godkendt til én typologi, men vi kan, hvor det vurderes hensigtsmæssigt, differentiere pladserne efter børnenes støttebehov. Det kan eksempelvis skrives på denne måde:
I er godkendt som forstærket plejefamilie efter lov om social service § 66, stk. 1 nr. 2 til
  - *Et barn i døgnpleje med moderate til svære støttebehov*
  - *To børn i døgnpleje med lette til moderate støttebehov**Alle i alderen 0 til og med 17 år.*
- **I godkendelsen skal der være fokus på ansøgerens forudsætninger for at bidrage til barnets trivsel og udvikling** – hvilket ikke automatisk hænger sammen med plejefami-

liens uddannelsesbaggrund eller kompetencer til at udarbejde skriftlig dokumentation. Ansøgere kan således være kompetente i forhold til at sikre et plejebarns trivsel og udvikling, selvom de kan have vanskeligheder ved at udarbejde skriftlige statusrapporter fx pga. ordblindhed. Evt. behov for støtte til plejefamilien kan fremgå af godkendelsen.

- **Læs mere om plejefamilier på Vidensportalen.dk**

ALMENE PLEJEFAMILIER Lov om social service § 66 stk. 1, nr. 1 Plejefamilier, der er godkendt til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn med lette til moderate støttebehov	
Vejledende krav til ansøgers kompetencer og øvrige forhold	Stikord vedr. børn med lette til moderate støttebehov
<p>Almene plejefamilier er godkendt til at levere en grundlæggende indsats bl.a. i form af et omsorgsfuldt familieliv, en forudsigelig hverdagsstruktur og et stort engagement til et sårbart eller udsat barn eller ung med lette til moderate støttebehov.</p> <p>Kan sikre udvikling og trivsel for barnet/den unge, håndtere omsorgsopgaver, opdragelse og et uproblematisk/lettere problematisk forældresamarbejde.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omsorgs- og mentaliseringsevne • Personlige kompetencer, fx at være selvreflekterende, funderet i eget liv og have forståelse for relationers betydning, og hvad det indebærer at være medskabende af en konstruktiv og tryk relation <p>Kan samarbejde med eksterne fagpersoner og understøtte iværksatte supplerende støtte- eller behandlingsindsatser i hverdagen med barnet. Med dette menes der, at den almene plejefamilie skal være i stand til at forstå, sætte sig ind i og bakke op om den støtte- eller behandlingsindsats, der er iværksat over for barnet i dagligdagen, men ikke i en grad, der forudsætter en særlig viden eller bestemte faglige kompetencer.</p>	<p>Der kan være tale om børn med sårbarhed/udsathed med lettere til moderate støttebehov indenfor f.eks.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omsorgssvigt • Behov for forudsigelighed og struktur • Faglige og/eller sociale udfordringer • Børn, der ikke er alderssvarende udviklet • Lettere fysiske, sociale og psykiske handicap • Trivselsproblemer • Opmærksomhedsforstyrrelse • Manglende tillid til voksne

ALMENE PLEJEFAMILIER

Lov om social service § 66 stk. 1, nr. 1

Plejefamilier, der er godkendt til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn med lette til moderate støttebehov

- Kompetencer til at omsætte supervision og uddannelse i konkrete tilgange, der understøtter barnets trivsel og udvikling
- Mundtlig og skriftlig formidling af viden om barnets trivsel og udvikling
- Viden om at omsætte mål og løbende reflektere med henblik på at tilpasse indsatsen

Ingen specifikke krav om konkret erfaring med beskæftigelse med børn med særlige behov eller erfaring fra tidligere plejeforløb.

Der kan undtagelsesvist opstå behov for i en bestemt periode at indgå aftale om hel eller delvis erhvervsbegrænsning.

Ret og pligt til at gennemføre grundkursus og modtage efteruddannelse, supervision, råd og vejledning i løbet af anbringelsen.

Er alene omfattet af § 3 i lov om voksenansvar, hvorefter der som led i varetagelsen af den daglige omsorg kan foretages nødvendige indgreb i barnet eller den unges selvbestemmelsesret for at sikre barnets eller den unges interesse.

FORSTÆRKEDE PLEJEFAMILIER Lov om social service § 66 stk. 1, nr. 2	
Plejefamilier, der er godkendt til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn og unge med moderate til svære støttebehov	
Vejledende krav til ansøgers kompetencer og øvrige forhold	Stikord vedr. børn med moderate til svære støttebehov
<p>Forstærkede plejefamilier er yderligere kendetegnet ved at have viden om børn med særlige behov og/eller børn, der viser tegn på mistrivsel. Plejefamilien kan omsætte denne viden i plejeforholdet i hverdagen på en måde, der tilgodeser barnets særlige problemstillinger.</p> <p>Kan i kraft af deres personlige og faglige kompetencer sikre barnet eller den unge udvikling og trivsel.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teoretisk viden fra relevant uddannelse og/eller konkrete erfaringer, som kan overføres i tilgangen til håndtering af barnets problemstillinger • Viden om forskellige pædagogiske metoder og tilgange • Eventuelle særlige kompetencer indenfor et område, fx specifik viden om autisme • Viden om relevante diagnoser og disses betydning for tilgangen til barnet • Kompetencer til at opsøge viden med henblik på en kompetent opgavevaretagelse • Evne til at kunne håndtere et problematisk forældresamarbejde <p>Samarbejde med eksterne fagpersoner og medvirke til, at en evt. iværksat supplerende støtte eller behandlingsindsats i forhold til barnet følges op i hjemmet, f.eks. under vejledning fra professionelle behandlere eller tilbud, da der i perioder under anbringelsen kan være behov for at tilbyde plejefamilien "forstærkning".</p>	<p>Børn, der har behov for mere specialiseret støtte eller behandling samtidig med, at de bor i en plejefamilie.</p> <p>Der kan være tale om børn med moderate til svære støttebehov indenfor f.eks.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omsorgssvigt med <ul style="list-style-type: none"> - angstproblematikker - højt skolefravær - selvskadende adfærd - selvmordstanker • Følelsesmæssige, adfærdsmæssige og sociale udfordringer • Tilknytningsforstyrrelser • Misbrugsproblematikker • Begyndende kriminel adfærd • Fysisk eller psykisk handicap, hvor der er behov for opsyn og pleje <p>Herudover akutanbringelser og parallelanbringelser (forældre-barn anbringelser)</p>

FORSTÆRKEDE PLEJEFAMILIER

Lov om social service § 66 stk. 1, nr. 2

Plejefamilier, der er godkendt til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn og unge med moderate til svære støttebehov

Det kan – i perioder – være nødvendigt med en aftale om hel eller delvis erhvervsbegrænsning, hvis der er særlige behov hos barnet, der tilsiger dette.

- Familiens hverdag kan tilpasses efter barnets konkrete behov (er en del af matchningen)
- Robuste familieforhold
Fx at familien kan rumme at et barn kan være udfordrende, hvilket kan betyde, at parholdet, egne børn og den bredere familie, i perioder, ikke får så meget opmærksomhed

Skal som udgangspunkt ikke selv kunne yde egentlig specialiseret støtte eller behandling. Denne skal i stedet gives af fagprofessionelle udefra som en supplerende indsats samtidig med, at barnet bor i plejefamilien.

Er alene omfattet af § 3 i lov om voksenansvar, hvorefter der som led i varetagelsen af den daglige omsorg kan foretages nødvendige indgreb i barnet eller den unges selvbestemmelseret for at sikre barnets eller den unges interesse.

SPECIALISEREDE PLEJEFAMILIER Lov om social service § 66 stk. 1, nr. 3 Plejefamilier, der er godkendt til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn og unge med svære støttebehov	
Vejledende krav til ansøgers kompetencer og øvrige forhold	Stikord vedr. børn med svære støttebehov
<p>Specialiserede plejefamilier er yderligere kendetegnet ved at kunne sikre udvikling og trivsel for børn eller unge med svære støttebehov, samt har særlige kompetencer og kvalifikationer, som gør dem i stand til at samarbejde med eksterne fagpersoner og tilbud.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan indgå i supplerende støtte og behandling i forhold til barnet. <p>Der kan f.eks. være tale om plejefamilier med solid erfaring med arbejdet med udsatte børn og unge eller plejefamilier, som har særlige uddannelsesmæssige kvalifikationer, om end dette ikke er et krav.</p> <p>Kan på grund af deres særlige kompetencer og kvalifikationer, i højere grad end for forstærkede plejefamilier, indgå i selve behandlingen.</p> <p>Kan håndtere et kompliceret forældresamarbejde.</p> <p>Det kan være nødvendigt, at der laves aftale om hel eller delvis erhvervsbegrænsning.</p> <p>Har udvidet ret supervision og efteruddannelse, jf. § 6 i bekendtgørelse om plejefamilier, BEK nr. 522 af 30/04/2019.</p> <p>Er omfattet af § 3 i lov om voksenansvar. Har endvidere adgang til at anvende fysisk guidning og afværgehjælp efter voksenansvarslovens §§ 6 og 8 over for anbragte børn og unge med svære støttebehov.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hjemlen gælder udelukkende for de børn og unge, der er anbragt med en kontrakt, hvor plejefamilien benytter 	<p>Børn, der har mere specialiserede behov og/eller viser tegn på mistrivsel, der kræver en behandlingsorienteret indsats, og som samtidig vurderes at have gavn af at bo i familielignende rammer.</p> <p>Der kan være tale om børn med f.eks.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fysiske og/eller psykiske funktionsnedsættelser • Massivt omsorgssvigt • Udadreagerende adfærd i forbindelse med fx epilepsi eller mental retardering • Svære følelsesmæssige, adfærdsmæssige og sociale problemer • Kriminel adfærd • Misbrugsproblematikker • Seksuel grænseoverskridende/krænkende adfærd <p>Herunder akutanbringelser og parallel-anbringelser (forældre-barn anbringelser)</p>

SPECIALISEREDE PLEJEFAMILIER

Lov om social service § 66 stk. 1, nr. 3

Plejefamilier, der er godkendt til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn og unge med svære støttebehov

sig af hvervet som specialiseret plejefamilie. Magtanvendelse skal indberettes til den anbringende kommune og socialtilsynet.

8.3 Bilag 3. Internt notat – Socialtilsyn Syd

<h2>Beskrivelse af plejefamilietyper</h2>	
Type	Beskrivelse
Almen plejefamilie	<p><u>Kort beskrivelse</u> Almene plejefamilier er plejefamilier, der er godkendt til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn med lette til moderate støttebehov</p> <p><u>Lang beskrivelse (lovbemærkninger)</u> Almene plejefamilier er plejefamilier, der er godkendt til at levere en grundlæggende indsats bl.a. i form af et omsorgsfuldt familieliv, en forudsigelig hverdagsstruktur og et stort engagement til et sårbart eller udsat barn eller ung med lettere til moderate støttebehov.</p> <p>Almene plejefamilier kan sikre udvikling og trivsel for barnet eller den unge, håndtere omsorgsopgaver, opdragelse og et uproblematisk eller lettere problematisk forældresamarbejde. Almene plejefamilier kan også samarbejde med eksterne fagpersoner og understøtte iværksatte supplerende støtte- eller behandlingsindsatser i hverdagen med barnet. Med dette menes der, at den almene plejefamilie skal være i stand til at forstå, sætte sig ind i og bakke op om den støtte- eller behandlingsindsats, der er iværksat over for barnet i dagligdagen, men ikke i en grad, der forudsætter en særlig viden eller bestemte faglige kompetencer.</p> <p>Almene plejefamilier er ikke godkendt til børn med svære problematikker.</p> <p><u>Eksempler</u> En almen plejefamilie kan f.eks. være en familie, der kan modtage et barn, der har været udsat for omsorgssvigt pga. forældrenes begrænsede overskud til stabil omsorg og stimulering f.eks. pga. misbrug eller psykiske vanskeligheder. Plejefamilien har almene kompetencer til at yde omsorg og støtte til barnet f.eks. i form af en struktureret og forudsigelig hverdag, der understøtter skolegang og samvær med jævnaldrende børn.</p> <p>En almen plejefamilie kan f.eks. være en familie, der kan modtage et barn, der har forsinket sproglig og motorisk udvikling som følge af forældrenes fysiske helbred, og hvor der periodevis har været begrænset overskud til omsorg og stimulering af barnet. Plejefamilien har kompetencer til at yde omsorg for barnet og yde en målrettet indsats, der bringer barnet hen imod en alderssvarende udvikling bl.a. i form af støtte til skolegang og ledsagelse til fritidsaktiviteter.</p>
Forstærket plejefamilie	<p><u>Kort beskrivelse</u> Forstærkede plejefamilier er plejefamilier, der er godkendt til at varetage</p>

Beskrivelse af plejefamilietyper

omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn og unge med moderate til svære støttebehov

Lang beskrivelse (lovbemærkninger)

Forstærkede plejefamilier er plejefamilier, der er godkendt til at have børn og unge i pleje, som har moderate til svære støttebehov. Forstærkede plejefamilier har viden om børn med særlige behov og/eller børn, der viser tegn på mistrivsel. Forstærkede plejefamilier kan omsætte denne viden i plejeforholdet i hverdagen på en måde, der tilgodeser barnets særlige problemstillinger.

Forstærkede plejefamilier kan i kraft af deres personlige og faglige kompetencer sikre barnet eller den unge udvikling og trivsel samt samarbejde med eksterne fagpersoner og medvirke til, at en evt. iværksat supplerende støtte eller behandlingsindsats i forhold til barnet følges op i hjemmet, således at barnet får de optimale muligheder for udvikling og trivsel. Med dette menes der, at den forstærkede plejefamilie skal kunne spille en mere aktiv rolle i forhold til at følge indsatsen op i hverdagen med barnet, f.eks. under vejledning fra professionelle behandlere eller tilbud.

Forstærkede plejefamilier ligger i forhold til specialiseringsgrad og kompetencer et niveau over almene plejefamilier og et niveau under specialiserede plejefamilier. Forstærkede plejefamilier kan ligesom specialiserede plejefamilier modtage børn i pleje, der udover et behov for en hverdag i familielignende rammer også har et behov for mere specialiseret støtte eller behandling samtidig med, at de bor i plejefamilien, men forstærkede plejefamilier skal som udgangspunkt ikke selv kunne yde egentlig specialiseret støtte eller behandling. Denne skal i stedet gives af fagprofessionelle udefra som en supplerende indsats samtidig med, at barnet bor i plejefamilien.

I brugen af ordet forstærket ligger således, at anbringelsen hos plejefamilien ikke nødvendigvis er en tilstrækkelig indsats til barnet, men at der i perioder under anbringelsen kan være behov for at tilbyde plejefamilien "forstærkning". Forstærkningen kan for eksempel bestå i at sætte ind med ekstra støtte til plejefamilien som led i kommunens pligt til at tilbyde plejefamilier supervision, råd og vejledning i overensstemmelse med plejeopgavens omfang. Den kan også bestå i, at der i perioder sættes ind med supplerende støtte eller behandling til barnet samtidig med, at barnet bor i plejefamilien.

Eksempler

En forstærket plejefamilie kan f.eks. være en familie, der kan modtage en omsorgssvigtet ung med angstproblematikker og højt skolefravær. Plejefamilien har erfaring med og viden om unge, som har været udsat for omsorgssvigt, og kan tilrettelægge en struktureret hverdag, der tilgodeser den unge i

Beskrivelse af plejefamilietyper

	<p>tæt samarbejde med den unges skoletilbud og behandlingstilbud/psykolog.</p> <p>En forstærket plejefamilie kan også være en familie, der kan modtage et omsorgssvigtet barn med selvskadende adfærd og selvmordstanker. Plejefamilien har erfaring og viden om børn, der har været udsat for omsorgssvigt, og kan tilrettelægge en hverdag, der tilgodeser barnet i tæt samarbejde med f.eks. en psykolog.</p>
Specialiseret plejefamilie	<p><u>Kort beskrivelse</u></p> <p>Specialiserede plejefamilier er plejefamilier, der er godkendt til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn og unge med svære støttebehov.</p> <p><u>Lang beskrivelse (lovbemærkninger)</u></p> <p>Specialiserede plejefamilier er plejefamilier, der er godkendt til at have børn og unge i pleje, der har svære støttebehov, der har mere specialiserede behov og/eller viser tegn på mistrivsel, men som samtidig vurderes at have gavn af at bo i familielignende rammer.</p> <p>Specialiserede plejefamilier kan sikre barnet eller den unge udvikling og trivsel og har særlige kompetencer og kvalifikationer, som gør dem i stand til at samarbejde med eksterne fagpersoner og tilbud samt indgå i supplerende støtte og behandling i forhold til barnet. Der kan f.eks. være tale om plejefamilier med solid erfaring med arbejdet med udsatte børn og unge eller plejefamilier, som har særlige uddannelsesmæssige kvalifikationer, om end dette ikke er et krav.</p> <p>Specialiserede plejefamilier kan håndtere et kompliceret forældresamarbejde. Specialiserede plejefamilier kan ligesom forstærkede plejefamilier indgå i et samarbejde med andre fagprofessionelle om supplerende støtte eller specialiseret behandling til barnet, men det kan i højere grad end for forstærkede plejefamilier forventes, at de på grund af deres særlige kompetencer og kvalifikationer også kan indgå i selve behandlingen.</p> <p>Specialiserede plejefamilier har mulighed for at anvende afværgehjælp og fysisk guidning over for anbragte plejebørn, jf. lov om voksenansvar for anbragte børn og unge.</p> <p><u>Eksempler</u></p> <p>En specialiseret plejefamilie kan f.eks. være en familie, der kan modtage et barn med fysisk og psykisk funktionsnedsættelse. Det kunne være et barn med mental retardering og epileptiske anfald, hvor barnet bliver udadreagerende. Plejefamilien har måske en særlig socialpædagogisk og sundhedsfaglig</p>

Beskrivelse af plejefamilietyper

uddannelse eller indsigt i og erfaring med målgruppen, og plejefamilien kan skabe særlige skærmende rammer samt overvåge barnets epileptiske anfald.

En specialiseret plejefamilie kan f.eks. også være en familie, der kan modtage et barn, der har været udsat for massivt omsorgssvigt, og hvor der er behov for akutanbringelse. Plejefamilien har eksempelvis solid erfaring, pædagogisk uddannelse eller indsigt i målgruppen, herunder særlig viden/erfaring med sorg- og krisereaktioner og svært forældresamarbejde. Plejefamilien har særlige kompetencer, som gør dem i stand til at samarbejde med andre eksterne fagpersoner, f.eks. børnehusene i forhold til at afdække barnets støttebehov.

Beskrivelse af støttebehov

Type	Beskrivelse (lovbemærkninger)
Almen plejefamilie	Børn og unge med <u>lette til moderate</u> støttebehov: Sårbare børn og unge med behov for en grundlæggende indsats. F.eks. børn, der har været udsat for omsorgssvigt, eller børn med forsinket sproglig og motorisk udvikling.
Forstærket plejefamilie	Børn og unge med <u>moderate til svære</u> støttebehov: Børn og unge med særlige behov og/eller børn, der viser tegn på mistrivsel. F.eks. omsorgssvigtede børn og unge med angstproblematikker, højt skolefravær, selvskadende adfærd eller selvmordstanker.
Specialiseret plejefamilie	Børn og unge med <u>svære</u> støttebehov: Børn og unge, der har svære støttebehov, der har mere specialiserede behov og/eller viser tegn på mistrivsel. F.eks. børn med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser, såsom mental retardering og epileptiske anfald, hvor børnene bliver udadreagerende, eller børn, der har været udsat for massivt omsorgssvigt.

8.4 Bilag 4. Guideline - målgrupperne fra Tilbudsportalen - Socialtilsyn Hovedstaden

Målgrupper for plejefamilier – hvad forstår vi ved dem og hvad skal plejefamilien kunne?

En arbejdsgruppe i plejefamiliesektionen har gennemgået målgrupperne på tilbudsportalen og kommer med et bud på, hvordan vi skal afkrydse målgrupper på tilbudsportalen. Krydserne skal sættes, når det er dokumenteret at plejefamilien har kompetencerne. Langt de fleste af krydserne gives kun, hvis plejefamilierne har erhvervet sig relevante erfaringer med målgruppen. Mange af krydserne er kun relevante, hvis plejefamilien er kategoriseret som forstærket eller specialiseret.

Målgrupper	Hvad kendetegner målgruppen?	Hvad skal plejefamilien kunne?
Fysisk funktionsnedsættelse		
Hørenedsættelse	Større hørehandicap	Understøtte ekstern specialist behandling.
	Dårlig, ikke alderssvarende sprogudvikling	Håndtere hverdagshjælp ift. barnets handicap. Kun-
	Sociale udfordringer Indlæringsvanskeligheder	ne aflæse barnets behov ift. hørenedsættelsen
	Eventuelt øget vrede/aggression	Evt. særlige kommunikationskompetencer (tegn til tale og tegnsprog og kendskab til brug af talemaskine)
		Evt. relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn.
		Afkrydsning her kræver oftest at plejefamilien er godkendt i forstærket kategori

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

Målgrupper	Hvad kendetegner målgruppen?	Hvad skal plejefamilien kunne?
Kommunikationsnedsættelse	<p>Personer med komplekse kommunikationsbehov er en meget bred gruppe af mennesker, hvis kommunikative forudsætninger er anderledes end resten af befolkningens. Fælles for dem er, at de har behov for alternativ og supplerende kommunikation.</p>	<p>Understøtte ekstern specialist behandling.</p> <p>Håndtere hverdagshjælp ift. barnets handicap.</p> <p>Kunne aflæse barnets behov ift. kommunikationsnedsættelsen</p>
	<p>Kan have brug for specialudviklet kommunikationsudstyr, fx billeder, computere, talemaskiner.</p> <p>Børn med hjerneskade, senhjerneskade, alvorlig stammen, handicappede børn fx spastiske børn. Kan også være udløst af et traume.</p> <p>F.eks. https://vidensportal.dk/handicap/mennesker-med-komplekse-kommunikationsbehov</p>	<p>Evt. særlige kommunikationskompetencer (tegn til tale, tegnsprog og tale programmer)</p> <p>Anvende piktogrammer</p> <p>F.eks. Alternativ og Supplerende Kommunikation (ASK)</p> <p>Evt. relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn.</p> <p>Afkrydsning her kræver oftest at plejefamilien er godkendt i forstærket kategori</p>

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

<p>Mobilitetsnedsættelse</p>	<p>Nedsat bevægelsesformåen</p> <p>Fysisk handicap (ofte)</p> <p>Traumeudløst reaktion (sjældent)</p>	<p>Understøtte ekstern specialist behandling.</p> <p>Fysiske rammer der tilgodeser børn med nedsat mobilitet. Er villige til at anvende fysiske hjælpemidler og indrette hjemmet efter barnets behov.</p> <p>Være i stand til at kompensere barnets nedsatte mobilitet med egen fysisk formåen – robusthed.</p> <p>Evt. relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn.</p> <p>Afkrydsning her kræver oftest at plejefamilien er godkendt i forstærket kategori</p>
<p>Synsnedsættelse</p>	<p>Større synsnedsættelse, som kræver særlige hjælpemidler i hverdagen.</p> <p>Sociale udfordringer</p>	<p>Understøtte ekstern specialist behandling.</p> <p>Håndtere hverdagshjælp ift. barnets handicap, herunder digitale hjælpemidler og kendskab til blindskrift.</p>
	<p>Specifikke indlæringsvanskeligheder</p>	<p>Fysiske rammer der tilgodeser børn med nedsat eller intet syn.</p> <p>Kunne aflæse barnets behov ift. synsnedsættelsen Relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn.</p> <p>Afkrydsning her kræver oftest at plejefamilien er godkendt i forstærket kategori</p>

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

<p>Anden fysisk funktionsnedsættelse</p> <p>STH anvender ikke afkrydsning her</p>	<p>Anvend i stedet afkrydsning i mobilitetsnedsættelse eller udviklingshæmning</p>	
<p>Intellektuel/kognitiv forstyrrelse</p>		
<p>Autismespektrum</p>	<p><u>Definition</u> Autismespektrumforstyrrelse er en gennemgribende udviklingsforstyrrelse, der er kendetegnet ved en forsinket udvikling af sociale og kommunikative færdigheder samt gentagende og stereotyp adfærd, som forekommer i forskellige grader og former.</p> <p><u>Målgruppe</u> Børn med autismespektrumforstyrrelser er særligt udfordrede inden for sproglige, kognitive og sociale færdigheder. Det varierer fra barn til barn, i hvilken grad udfordringerne kommer til udtryk i hverdagen. Udfordringerne kan også ændre karakter og sværhedsgrad igennem livet.</p> <p>Her er tale om børn der er diagnosticeret og som har moderate til svære støttebehov,</p>	<p>Understøtte ekstern specialist behandling.</p> <p>Håndtere hverdagshjælp ift. barnets handicap.</p> <p>PF skal have viden om – og evne at yde en tilpasset indsats overfor børn med ASF.</p> <p>Have en familiestruktur der kan understøtte de behov børn med ASF har.</p> <p>Er indstillede på at arbejde struktureret og med sin familie som ramme for indsatsen.</p> <p>Relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn.</p> <p>Afkrydsning her kræver oftest at plejefamilien er godkendt i forstærket kategori</p>
	<p>som ofte går i specialinstitution eller specialskole.</p>	

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

<p>Opmærksomhedsforstyrrelse</p>	<p><u>Definition</u> Opmærksomhedsforstyrrelser er kendetegnet ved moderate til svære opmærksomheds- og koncentrationsproblemer. Vanskelighederne er kontekst- og situationsbestemte og kan derfor ofte ændre karakter og sværhedsgrad. Der er tale om børn der har behov for specialinstitution eller specialskole.</p> <p>Handler typisk om diagnosticeret ADHD og ADD.</p> <p>https://vidensportal.dk/temaer/Opmaerkso/mhedsforstyrrelser</p>	<p>Understøtte ekstern specialist behandling.</p> <p>Relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn.</p> <p>Mange plejebørn har diagnosen, men krydset sættes kun, hvis plejefamilien har erfaringer og har tilegnet sig viden om området</p> <p>Afkrydsning her kræver oftest at plejefamilien er godkendt i forstærket kategori.</p>
<p>Udviklingshæmning</p>	<p>En tilstand af forsinket eller mangelfuld udvikling af evner og funktionsniveau, som normalt viser sig i løbet af barndommen, og som bidrager til det samlede intelligensniveau og sociale evner og færdigheder.</p> <p>Eksempelvis: Kromosomfejl – fx downs Syndromer – fx prader willi</p> <p>Her er tale om børn der moderate til svære støttebehov, som ofte går i specialinstitution eller specialskole.</p>	<p>Understøtte ekstern specialist behandling.</p> <p>Relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn.</p> <p>Afkrydsning her kræver oftest at plejefamilien er godkendt i forstærket kategori</p>

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

<p>Anden udviklingsforstyrrelse</p> <p>STH anvender ikke afkrydsning her</p>	<p>STH afkrydser ikke her, fordi det er en bred udefineret målgruppe, som kan have forskelligt udtryk.</p>	
<p>Anden intellektuel/kognitiv forstyrrelse</p> <p>STH anvender ikke afkrydsning her</p>	<p>STH afkrydser ikke her, fordi det er en bred udefineret målgruppe, som kan have forskelligt udtryk.</p>	
<p>Psykiske vanskeligheder</p>		
<p>Angst</p>	<p>https://vidensportal.dk/temaer/Born-med-angst</p> <p>Angst er en grundfølelse, der kan udvikle sig til egentlige angstproblematikker, evt. diagnose.</p> <p>Her er tale om børn der på grund af deres angst har moderate til svære støttebehov.</p>	<p>Viden om og kompetencer til at modtage forstærkning eller yde specialiseret behandlingsindsats i eget hjem:</p> <p>F.eks: Kognitiv adfærdsterapi Cool Kids-uddannelse</p> <p>Relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn.</p> <p>Afkrydsning her kræver oftest at plejefamilien er godkendt i forstærket kategori</p>

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

<p>Depression</p>	<p>Vedvarende tristhed, handlingslammelse og håbløshed, som har stået på i længere tid.</p> <p>Her er tale om børn der på grund af deres depression har moderate til svære støttebehov.</p>	<p>Viden om og kompetencer til at modtage forstærkning eller yde specialiseret behandlingsindsats i eget hjem.</p> <p>F.eks: Samtaleforløb – motiverende samtaler Kognitiv adfærdsterapi</p> <p>Relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn.</p> <p>Afkrydsning her kræver oftest at plejefamilien er godkendt i forstærket kategori</p>
<p>Personlighedsforstyrrelse</p>	<p>Psykiatrisk udredning med diagnose til følge. Udtalte afvigelser i personlighedens opbygning</p> <p>Afvigende følelsesliv samt måde at se og være i verden på</p> <p>Fx skizoid, borderline (emotionel ustabil personlighedsforstyrrelse), paranoid, sociopati (dyssocial personlighedsstruktur)</p>	<p>Da personlighedsforstyrrelse behandles med psykoterapi, vurderes det, at behandlingen ikke kan foretages af plejefamilien</p> <p>Plejefamilien skal være særlig superviserbar og have udprægede mentaliseringskompetencer</p> <p>Relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn.</p> <p>Familien skal være specialiseret</p>

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

<p>Spiseforstyrrelse</p>	<p>En psykisk lidelse der er præget af et usundt og tvangspræget forhold til mad</p> <p>Psykiatrifonden opererer med 6 forskellige former for spiseforstyrrelse</p>	<p>Viden om og kompetencer til at modtage forstærkning eller yde specialiseret behandlingsindsats i eget hjem</p> <p>Lov om voksenansvar (ift. restriktioner, tvang og begrænsninger)</p> <p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn.</p> <p>Afkrydsning her kræver oftest at plejefamilien er godkendt i specialiseret kategori</p>
<p>Tilknytningsforstyrrelse</p> <p>Få skal have krydset</p>	<p>Tilknytningsforstyrrelse er en forstyrrelse i adfærd og tanke-, følelses-, stemning- og fantasilivet, der er kendetegnet ved, at en person i en tidlig alder har oplevet Massivt omsorgssvigt og nu har svært ved at danne følelsesmæssige relationer til andre mennesker.</p> <p>En opmærksomhed på at mange plejebørn vil have uhensigtsmæssige tilknytningsmønstre, der fordrer viden og en målrettet, bevidst indsats i samspil og kontakt.</p>	<p>Viden om og kompetencer til at modtage forstærkning eller yde specialiseret behandlingsindsats i eget hjem:</p> <p>FX:</p> <p>Udpræget mentaliseringskompetencer</p> <p>Affektregulering</p> <p>Guidning Spejling</p> <p>Theraplay</p> <p>Særligt vedholdende og robust</p>

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

		<p>Evne til at skabe og være i følelsesmæssig distance og kunne rumme afvisninger</p> <p>Relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn.</p> <p>Krydset skal kun gives til plejefamilier i forstærket og specialiseret, som har særlige kompetencer i forhold til at arbejde med tilknytningsforstyrrede.</p>
<p>Andre psykiske vanskeligheder</p> <p>STH anvender ikke afkrydsning her</p>	<p>STH afkrydser ikke her, fordi det er for usikkert, hvad det dækker over.</p>	
Socialt problem		
<p>Indadreagerende adfærd</p> <p>STH anvender ikke afkrydsning her</p>	<p>STH afkrydser ikke her, fordi det er en adfærd, som kan have forskelligt udtryk og er som regel knyttet til andre vanskeligheder.</p>	
<p>Kriminalitet</p>	<p>https://vidensportal.dk/temaer/ungdomskriminalitet</p> <p>Kendetegnet ved at barn/ung bryder loven. Foretager sig noget kriminelt. (Tyveri, vold, våbenbesiddelse osv.)</p>	<p>Robusthed, aflæse barnets behov og signaler. Rumme barnets problematikker. Adfærdsregulere, rammesætte.</p> <p>Gerne erfaring fra SSP, pædagog, lærer, betjent eller lign, Teoretisk viden, uddannelse indenfor området. Arbejds-mæssig erfaring med målgruppen.</p> <p>Afkrydsning her kræver oftest at plejefamilien er godkendt i specialiseret kategori</p>

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

<p>Misbrug</p>	<p>https://vidensportal.dk/temaer/misbrug</p>	<p>Relevant uddannelse.</p> <p>Uddannelsesbaggrund, evt. lærer, sygeplejerske, pædagog, SSA etc.</p> <p>Afkrydsning her kræver at plejefamilien er godkendt i specialiseret kategori</p>
<p>Omsorgssvigt</p>	<p>https://vidensportal.dk/temaer/Omsorgssvigt</p> <p>Udgangspunktet er at alle plejefamilier skal kunne rumme børn der er udsat for omsorgssvigt i let til moderat grad.</p>	<p>Grundlæggende mentaliserings- og omsorgsevne.</p> <p>Grundlæggende krav for at kunne godkendes som plejefamilie.</p> <p>Som udgangspunkt afkrydses i alle kategorier</p>
<p>Overgreb STH anvender ikke afkrydsning her</p>	<p>STH afkrydser ikke her, fordi overgreb kan have forskelligt udtryk og kan være knyttet til andre vanskeligheder.</p>	
<p>Seksuelt krænkende adfærd</p>	<p>http://januscentret.dk/?page_id=16</p> <p>Fx:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ikke alderssvarende optagethed af seksualitet. – Ikke aldersvarende seksuelt prægede lege. – Seksuelle lege mellem børn, som ikke er præget af ligeværdighed, jævnbyrdighed, gensidighed og nysgerrighed. 	<p>Fokus på velegnet familiestruktur, fx ift. hjemmeboende børn, samt plejeforældrenes bevidsthed omkring grænsesætning/tydelighed omkring sig selv og andre.</p> <p>Plejeforældrene skal have sikkerhed i egen rolle.</p> <p>Betydelig relevant erfaring.</p> <p>Afkrydsning her kræver at plejefamilien er godkendt i specialiseret kategori</p>

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

<p>Selvskadende adfærd</p>	<p>https://vidensportal.dk/temaer/selvskadende-adfaerd</p>	<p>Understøtte ekstern specialist beh.</p> <p>Fokus på velegnet familiestruktur, fx ift. hjemmeboende børn, samt plejeforældrenes bevidsthed omkring grænsesætning/tydelighed omkring sig selv og andre.</p> <p>Relevant erfaring fra arbejde eller tidligere plejebørn.</p> <p>Afkrydsning her kræver at plejefamilien er godkendt i specialiseret kategori</p>
<p>Udadreagerende adfærd</p> <p>STH anvender ikke afkrydsning her</p>	<p>STH afkrydser ikke her, fordi det er en adfærd, som kan have forskelligt udtryk og er som regel knyttet til andre vanskeligheder.</p>	
<p>Andet socialt problem</p> <p>STH anvender ikke afkrydsning her</p>	<p>STH afkrydser ikke her, fordi det kan have mange forskelligt udtryk og er knyttet til andre vanskeligheder.</p>	

8.5 Bilag 5. Guideline - målgrupperne fra Tilbudsportalen - Socialtilsyn Nord

Målgrupper for plejefamilier – hvad forstår vi ved dem? Hvad skal plejefamilien kunne?

Målgrupper	Hvad kendetegner målgruppen?	Hvad skal plejefamilien kunne?	Tegn/markører der <u>kan</u> underbygge vurderingen
Fysisk funktionsnedsættelse			
Hørenedsættelse	<p>Mindre eller større hørehandicap</p> <p>Dårlig, ikke alderssvarende sprogudvikling</p> <p>Sociale udfordringer</p> <p>Indlæringsvanskeligheder</p> <p>Eventuelt øget vrede/aggression</p>	<p>Understøtte ekstern specialist beh.</p> <p>Håndtere hverdagshjælp ift. barnets handicap.</p> <p>Kunne aflæse barnets behov ift. hørenedsættelsen</p> <p>Evt. særlige kommunikationskompetencer (tegn til tale og tegnsprog)</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn.</p> <p>Dokumenteret specialistviden (udd.)</p> <p>Tegnsprog</p> <p>Tegn til tale</p>
Kommunikationsnedsættelse	<p>Personer med komplekse kommunikationsbehov er en meget bred gruppe af mennesker, hvis kommunikative forudsætninger er anderledes end resten af befolkningens. Fælles for dem er, at de har behov for alternativ og supplerende kommunikation.</p> <p>Kan have brug for specialudviklet kommunikationsudstyr, fx billeder, computere, talemaskiner.</p> <p>Børn med hjerneskade, senhjerneskade, alvorlig stammen, handicappede børn fx spastiske</p>	<p>Understøtte ekstern specialist beh.</p> <p>Håndtere hverdagshjælp ift. barnets handicap.</p> <p>Kunne aflæse barnets behov ift. kommunikationsnedsættelsen</p> <p>Er i stand til at støtte op om barnets emotionelle og sociale udvikling og trivsel.</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn.</p> <p>Dokumenteret specialistviden (udd.)</p> <p>Tegnsprog</p> <p>Tegn til tale</p>

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

Målgrupper	Hvad kendetegner målgruppen?	Hvad skal plejefamilien kunne?	Tegn/markører der <u>kan</u> underbygge vurderingen
	<p>børn. Kan også være udløst af et traume.</p> <p>F.eks. https://vidensportal.dk/handicap/mennesker-med-komplekse-kommunikationsbehov</p>	<p>Evt. særlige kommunikationskompetencer (tegn til tale og tegnsprog)</p> <p>Anvende piktogrammer</p> <p>F.eks. Alternativ og Supplerende Kommunikation (ASK)</p>	
Mobilitetsnedsættelse	<p>Nedsat bevægelsesformåen</p> <p>Fysisk handicap (ofte)</p> <p>Traumeudløst reaktion (sjældent)</p>	<p>Understøtte ekstern specialist beh.</p> <p>Fysiske rammer der tilgodeser børn med nedsat mobilitet.</p> <p>Være i stand til at kompensere barnets nedsatte mobilitet med egen fysisk formåen – robusthed.</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn.</p> <p>Dokumenteret specialistviden (udd.)</p> <p>Er villig til at anvende fysiske hjælpemidler</p>
Synsnedsættelse	<p>Mindre eller større synsnedsættelse</p> <p>Dårlig, ikke alderssvarende sprogudvikling</p> <p>Sociale udfordringer</p> <p>Indlæringsvanskeligheder</p>	<p>Understøtte ekstern specialist beh.</p> <p>Håndtere hverdagshjælp ift. barnets handicap, herunder digitale hjælpemidler.</p> <p>Fysiske rammer der tilgodeser børn med nedsat eller intet syn.</p> <p>Kunne aflæse barnets behov ift. synsnedsættelsen</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn.</p> <p>Dokumenteret specialistviden (udd.)</p> <p>Blindskrift</p>

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

Målgrupper	Hvad kendetegner målgruppen?	Hvad skal plejefamilien kunne?	Tegn/markører der <u>kan</u> underbygge vurderingen
		Evt. særlige kommunikationskompetencer	
Anden fysisk funktionsnedsættelse (Herunder Cerebral parese)	<p>Fysisk funktionsnedsættelse – alvorlige tilfælde af diabetes, astma epilepsi mv.</p> <p>Cerebral parese oversættes ofte til dansk med spastisk lammelse. Cerebral parese skyldes en skade, der i ni ud af ti tilfælde skyldes skader og forstyrrelser i den ikke-færdigudviklede hjerne under graviditeten.</p> <p>Cerebral parese påvirker typisk børnenes intellektuelle udvikling, kan medføre epilepsi eller give taleproblemer. Børnene også motoriske funktionsnedsættelser, og har ofte behov for hjælp både i og udenfor hjemmet.</p> <p>https://vidensportal.dk/handicap/cerebralparese</p>	<p>Understøtte ekstern specialist beh.</p> <p>Håndtere hverdagshjælp ift. barnets handicap.</p> <p>Fysiske rammer der tilgodeser børn fysisk funktionsnedsættelse.</p> <p>Kunne aflæse barnets behov ift. funktionsnedsættelsen</p> <p>Evt. særlige kommunikationskompetencer</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn.</p> <p>Dokumenteret specialistviden (udd.)</p>
Intellektuel/kognitiv forstyrrelse			
Autismespektrum	<p><u>Definition</u></p> <p>Autismespektrumforstyrrelse er en gennemgribende udviklingsforstyrrelse, der er kendetegnet ved en forsinket udvikling af sociale og kommunikative færdigheder samt gentagen-</p>	<p>Understøtte ekstern specialist beh.</p> <p>Håndtere hverdagshjælp ift. barnets handicap.</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn.</p> <p>Dokumenteret specialistviden (udd.)</p>

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

Målgrupper	Hvad kendetegner målgruppen?	Hvad skal plejefamilien kunne?	Tegn/markører der <u>kan</u> underbygge vurderingen
	<p>de og stereotyp adfærd, som forekommer i forskellige grader og former.</p> <p>Målgruppe Børn med autismespektrumforstyrrelser er særligt udfordrede inden for sproglige, kognitive og sociale færdigheder. Det varierer fra barn til barn, i hvilken grad udfordringerne kommer til udtryk i hverdagen. Udfordringerne kan også ændre karakter og sværhedsgrad igennem livet.</p> <p>Omfang Inden for de senere år er der sket en stigning i andelen af børn med autismespektrumforstyrrelse. I 2017 anslås det, at ca. 14 ud af 1.000 børn i Danmark har autisme. I 2013 var tallet ca. 10 ud af 1.000 børn.</p> <p>https://vidensportal.dk/handicap/born-med-autisme</p>	<p>PF skal have viden om – og evne at yde en tilpasset indsats overfor børn med ASF.</p> <p>Have en familiestruktur der kan understøtte de behov børn med ASF har.</p> <p>Er indstillede på at arbejde struktureret og med sin familie som ramme for indsatsen.</p>	
Opmærksomhedsforstyrrelse	<p>Definition Opmærksomhedsforstyrrelser er kendetegnet ved betydelige opmærksomheds- og koncentrationsproblemer. Vanskelighederne er kontekst- og situationsbestemte og kan derfor ofte ændre karakter og sværhedsgrad.</p> <p>Handler typisk om ADHD og ADD</p>	<p>Understøtte ekstern specialist beh.</p> <p>PF er rummelig</p> <p>PF er opmærksom på egen arousal</p> <p>PF er indstillet på at søge kompetencer/viden – specielt målrettet børn</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn.</p> <p>Dokumenteret specialistviden (udd.)</p>

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

Målgrupper	Hvad kendetegner målgruppen?	Hvad skal plejefamilien kunne?	Tegn/markører der <u>kan</u> underbygge vurderingen
	<p>https://vidensportal.dk/temaer/Opmaerkso mhedsforstyrrelser</p>	<p>med opmærksomhedsforstyrrelser</p>	
<p>Udviklingshæmning</p>	<p>WHO's diagnoseliste, ICD-10, definerer udviklingshæmning som: "En tilstand af forsinket eller mangelfuld udvikling af evner og funktionsniveau, som normalt viser sig i løbet af barndommen, og som bidrager til det samlede intelligensniveau, det vil sige de kognitive, sproglige, motoriske og sociale evner og færdigheder".</p> <p>Kromosomfejl – fx downs Syndromer – fx prader willi</p>	<p>Understøtte ekstern specialist beh.</p> <p>PF er indstillede på at justere deres indsats og hverdag i forhold til opgaven.</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn.</p> <p>Dokumenteret specialistviden (udd.)</p>
<p>Anden udviklingsforstyrrelse</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udviklingsforstyrrelser kan deles op i Specifikke Udviklingsforstyrrelser og Gennemgribende Udviklingsforstyrrelser, også kaldet Autismespektrumforstyrrelser • Specifikke udviklingsforstyrrelser omhandler: <ul style="list-style-type: none"> ○ Udviklingsforstyrrelser af tale og sprog ○ Udviklingsforstyrrelser af motorik 	<p>Understøtte ekstern specialist beh.</p> <p>PF er indstillede på at justere deres indsats og hverdag i forhold til opgaven.</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn.</p> <p>Dokumenteret specialistviden (udd.)</p>

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

Målgrupper	Hvad kendetegner målgruppen?	Hvad skal plejefamilien kunne?	Tegn/markører der <u>kan</u> underbygge vurderingen
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Udviklingsforstyrrelser af indlæring • Gennemgribende udviklingsforstyrrelser (Autismespektrumforstyrrelser) omhandler <ul style="list-style-type: none"> ○ Infantil Autisme ○ Atypisk Autisme ○ Aspergers Syndrom ○ Anden Gennemgribende Udviklingsforstyrrelse 		
Anden intellektuel/kognitiv forstyrrelse	<p>Lav IQ Evt. FAS – Føtal Alkohol Forstyrrelse</p> <p>F.eks. epilepsi: https://vidensportal.dk/handicap/boern-med-epilepsi</p> <p>F.eks. cerebral parese: https://vidensportal.dk/handicap/cerebralparese</p>	<p>Understøtte ekstern specialist beh.</p> <p>PF er indstillede på at justere deres indsats og hverdag i forhold til opgaven.</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn.</p> <p>Dokumenteret specialistviden (udd.)</p>
Psykiske vanskeligheder			
Angst	<p>https://vidensportal.dk/temaer/Born-med-angst</p> <p>Angst er en grundfølelse, der kan udvikle sig til egentlige angstproblematikker, evt. diagnose</p>	<p>Viden om og kompetencer til at modtage forstærkning eller yde specialiseret behandlingsindsats i eget hjem:</p> <p>FX: Kognitiv adfærdsterapi</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn.</p> <p>Dokumenteret specialistviden (udd.)</p> <p>Kendskab til grundfølelsens facetter og håndtering af almene symptomer.</p>

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

Målgrupper	Hvad kendetegner målgruppen?	Hvad skal plejefamilien kunne?	Tegn/markører der <u>kan</u> underbygge vurderingen
		Cool Kids-uddannelse	Opsøgende, superviserbare ...
Depression	Vedvarende tristhed, handlingslammelse og håbløshed	Viden om og kompetencer til at modtage forstærkning eller yde specialiseret behandlingsindsats i eget hjem: FX: Samtaleforløb – motiverende samtaler Mindfulness og meditation Medicin Kognitiv adfærdsterapi	Menneskelig omsorg og rummelighed. Faglig viden, mentalisere, reflektere og overskud.
Personlighedsforstyrrelse	Psykiatrisk udredning med diagnose til følge. Udtalte afvigelser i personlighedens opbygning Afvigende følelsesliv samt måde at se og være i verden på Fx skizoid, borderline (emotionel ustabil personlighedsforstyrrelse), paranoid, sociopati (dyssocial personlighedsstruktur)	Da personlighedsforstyrrelse behandles med psykoterapi, vurderes det, at behandlingen ikke kan foretages af plejefamilien Der bør ikke være andre børn i familien Skal håndtere splitting Særlig superviserbar Udpræget mentaliseringskompetencer Have særligt gode samarbejdskompetencer i forhold til fagprofessionelle. Personlig robusthed og styr på eget	Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn. Dokumenteret specialistviden (udd.) Viden om psykofarmaka.

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

Målgrupper	Hvad kendetegner målgruppen?	Hvad skal plejefamilien kunne?	Tegn/markører der <u>kan</u> underbygge vurderingen
		<p>følelsesliv.</p> <p>Pædagogisk grundviden, forståelse og indsigt.</p> <p>PF er indstillede på at justere deres indsats og hverdag i forhold til opgaven.</p>	
Spiseforstyrrelse	<p>En psykisk lidelse der er præget af et usundt og tvangspræget forhold til mad</p> <p>Psykiatrifonden opererer med 6 forskellige former for spiseforstyrrelse</p>	<p>Viden om og kompetencer til at modtage forstærkning eller yde specialiseret behandlingsindsats i eget hjem</p> <p>Lov om voksenansvar (ift. restriktioner, tvang og begrænsninger)</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn.</p> <p>Dokumenteret specialistviden (udd.)</p>
Tilknytningsforstyrrelse	<p>Tilknytningsforstyrrelse er en forstyrrelse i adfærd og tanke-, følelses-, stemning- og fantasilivet, der er kendetegnet ved, at en person i en tidlig alder har oplevet omsorgssvigt og nu har svært ved at danne følelsesmæssige relationer til andre mennesker.</p> <p>En opmærksomhed på at mange plejebørn vil have uhensigtsmæssige tilknytningsmønstre, der fordrer viden og en målrettet, bevidst</p>	<p>Viden om og kompetencer til at modtage forstærkning eller yde specialiseret behandlingsindsats i eget hjem:</p> <p>FX: Udpræget mentaliseringsevne Affektregulering Guidning Spejling</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn (adoptivbørn)</p> <p>Dokumenteret specialistviden (udd.)</p>

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

Målgrupper	Hvad kendetegner målgruppen?	Hvad skal plejefamilien kunne?	Tegn/markører der <u>kan</u> underbygge vurderingen
	indsats i samspil og kontakt.	Theraplay Anerkendende samtalepraksis Særligt vedholdende og robust Evne til at skabe og være i følelses- mæssig distance Evne til at indgå i supervision	
Andre psykiske vanskeligheder			Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn. Dokumenteret specialistviden (udd.)
Socialt problem			
Indadreagerende adfærd			Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn. Dokumenteret specialistviden (udd.)
Kriminalitet	https://vidensportal.dk/temaer/ungdomskriminalitet <u>Kendetegnet ved at barn/ung bryder loven. Foretager sig noget kriminelt. (Tyveri, vold, våbenbesiddelse osv.)</u>	Robusthed, aflæse barnets behov og signaler. Rumme barnets problematikker. Adfærdsregulere, rammesætte.	SSP, pædagog, lærer, betjent eller lign, Teoretisk viden, uddannelse indenfor området. Arbejdsmæssig erfaring med målgruppen.
Misbrug	https://vidensportal.dk/temaer/misbrug	Relevant uddannelse. MI, KAT, DAT	Uddannelsesbaggrund, evt. lærer, sygeplejerske, pædagog, SSA etc.
Omsorgssvigt	https://vidensportal.dk/temaer/Omsorgssvigt	Grundlæggende mentaliserings- og omsorgsevne.	Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn.

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

Målgrupper	Hvad kendetegner målgruppen?	Hvad skal plejefamilien kunne?	Tegn/markører der <u>kan</u> underbygge vurderingen
		<p>Grundlæggende krav for at kunne godkendes som plejefamilie. Se yderligere under godkendelsesramme.</p>	<p>Dokumenteret specialistviden (udd.)</p> <p>Kendskab til tegn og signaler.</p> <p>Kendskab til børns normaludvikling og afvigelser fra denne.</p>
Overgreb	<p>https://vidensportal.dk/temaer/seksuelle-overgreb andre typer overgreb? https://vidensportal.dk/temaer/boern-der-oplever-vold</p>	<p>Kendskab til tegn og signaler.</p> <p>Tydelighed om egne grænser og være i stand til grænsesætning, både hos sig selv, barnet og andre.</p> <p>Kendskab til tegn og signaler.</p> <p>Viden om traumer og traumereaktioner.</p> <p>Modtagelige i forhold til supervision og kurser.</p> <p>Opmærksomheden på familiedynamikken.</p> <p>Samarbejdsevner i forhold til netværket.</p> <p>Mentaliseringsevner.</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn.</p> <p>Dokumenteret specialistviden (udd.)</p>

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

Målgrupper	Hvad kendetegner målgruppen?	Hvad skal plejefamilien kunne?	Tegn/markører der <u>kan</u> underbygge vurderingen
Seksuelt krænkende adfærd	http://januscentret.dk/?page_id=16 Fx: – Ikke aldersvarende optagethed af seksualitet. – Ikke aldersvarende seksuelt prægede lege. – Seksuelle lege mellem børn, som ikke er præget af ligestilling, jævnbyrdighed, gensidighed og nysgerrighed.	Fokus på velegnet familiestruktur, fx ift. hjemmeboende børn, samt plejeforældrenes bevidsthed omkring grænsesætning/tydelighed omkring sig selv og andre. Plejeforældrene skal have sikkerhed i egen rolle.	Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn. Dokumenteret specialistviden (udd.)
Selvskadende adfærd	https://vidensportal.dk/temaer/selvskadende-adfaerd		
Udadreagerende adfærd	https://vidensportal.dk/temaer/udadreagerende-adfaerd	Evne til regulering af følelser og impulser hos sig selv og barnet Konflikt håndtering – herunder forebyggelse (fx fokus om stimuli og struktur som ydre støtte) Low Arousal Kendskab til Lov om Voksenansvar Gode mentaliseringsressourcer Kendskab til hjælpemidler til regulering, fx kugledyne	Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn. Dokumenteret specialistviden (udd.)
Andet socialt problem	Socialt problem skal ses på flere niveauer; mangelfulde sociale relationer og fællesskaber, manglende deltagelse i fritidsaktiviteter, manglende tilknytning til uddannelse og beskæftigelse, manglende inklusion i lokalmiljøet	Understøtte sociale fællesskaber Motivere og opfordre Afdække muligheder Afstemme tilbud plejebarnets behov Være vedholdende	Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn. Dokumenteret specialistviden (udd.)

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

8.6 Bilag 6. Guideline - målgrupperne fra Tilbudsportalen - Socialtilsyn Øst

Målgrupper for plejefamilier – hvad forstår vi ved dem? Hvad skal plejefamilien kunne?

Målgrupper	Hvad kendetegner målgruppen?	Hvad skal plejefamilien kunne?	Tegn/markører der <u>kan</u> underbygge vurderingen
Fysisk funktionsnedsættelse			
Hørenedsættelse	<p>Mindre eller større hørehandicap</p> <p>Dårlig, ikke alderssvarende sprogudvikling</p> <p>Sociale udfordringer</p> <p>Indlæringsvanskeligheder</p> <p>Eventuelt øget vrede/aggression</p>	<p>Understøtte ekstern specialistbehandling</p> <p>Håndtere hverdagshjælp ift. barnets handicap.</p> <p>Kunne aflæse barnets behov ift. hørenedsættelsen</p> <p>Evt. særlige kommunikationskompetencer (tegn til tale og tegnsprog)</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn</p> <p>Dokumenteret specialistviden (uddannelse)</p> <p>Tegnsprog</p> <p>Tegn til tale</p>
Kommunikationsnedsættelse	<p>Personer med komplekse kommunikationsbehov er en meget bred gruppe af mennesker, hvis kommunikative forudsætninger er anderledes end resten af befolkningens. Fælles for dem er, at de har behov for alternativ og supplerende kommunikation.</p> <p>Kan have brug for specialudviklet kommunikationsudstyr, fx billeder, computere, talemaskiner.</p> <p>Børn med hjerneskade, senhjerneskade, alvorlig stammen, handicappede børn fx spastiske</p>	<p>Understøtte ekstern specialistbehandling</p> <p>Håndtere hverdagshjælp ift. barnets handicap.</p> <p>Kunne aflæse barnets behov ift. kommunikationsnedsættelsen</p> <p>Er i stand til at støtte op om barnets emotionelle og sociale udvikling og trivsel</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn</p> <p>Dokumenteret specialistviden (udd.)</p> <p>Tegnsprog</p> <p>Tegn til tale</p>

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

Målgrupper	Hvad kendetegner målgruppen?	Hvad skal plejefamilien kunne?	Tegn/markører der <u>kan</u> underbygge vurderingen
	<p>børn. Kan også være udløst af et traume.</p> <p>F.eks. https://vidensportal.dk/handicap/mennesker-med-komplekse-kommunikationsbehov</p>	<p>Evt. særlige kommunikationskompetencer (tegn til tale og tegnsprog)</p> <p>Anvende piktogrammer</p> <p>F.eks. Alternativ og Supplerende Kommunikation (ASK)</p>	
Mobilitetsnedsættelse	<p>Nedsat bevægelsesformåen</p> <p>Fysisk handicap (ofte)</p> <p>Traumeudløst reaktion (sjældent)</p>	<p>Understøtte ekstern specialistbehandling</p> <p>Fysiske rammer der tilgodeser børn med nedsat mobilitet</p> <p>Være i stand til at kompensere barnets nedsatte mobilitet med egen fysisk formåen – robusthed</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn</p> <p>Dokumenteret specialistviden (uddannelse)</p> <p>Er villig til at anvende fysiske hjælpemidler</p>
Synsnedsættelse	<p>Mindre eller større synsnedsættelse</p> <p>Dårlig, ikke alderssvarende sprogudvikling</p> <p>Sociale udfordringer</p> <p>Indlæringsvanskeligheder</p>	<p>Understøtte ekstern specialistbehandling</p> <p>Håndtere hverdagshjælp ift. barnets handicap, herunder digitale hjælpemidler</p> <p>Fysiske rammer der tilgodeser børn med nedsat eller intet syn</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn</p> <p>Dokumenteret specialistviden (uddannelse)</p> <p>Blindskrift</p>

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

Målgrupper	Hvad kendetegner målgruppen?	Hvad skal plejefamilien kunne?	Tegn/markører der <u>kan</u> underbygge vurderingen
		<p>Kunne aflæse barnets behov ift. synsnedsettelsen</p> <p>Evt. særlige kommunikationskompetencer</p>	
Anden fysisk funktionsnedsettelse (Herunder Cerebral parese)	<p>Fysisk funktionsnedsettelse – alvorlige tilfælde af diabetes, astma epilepsi mv.</p> <p>Cerebral parese oversættes ofte til dansk med spastisk lammelse. Cerebral parese skyldes en skade, der i ni ud af ti tilfælde skyldes skader og forstyrrelser i den ikke-færdigudviklede hjerne under graviditeten.</p> <p>Cerebral parese påvirker typisk børnenes intellektuelle udvikling, kan medføre epilepsi eller give taleproblemer. Børnene også motoriske funktionsnedsettelser, og har ofte behov for hjælp både i og udenfor hjemmet.</p> <p>https://vidensportal.dk/handicap/cerebralparese</p>	<p>Understøtte ekstern specialistbehandling</p> <p>Håndtere hverdagshjælp ift. barnets handicap.</p> <p>Fysiske rammer der tilgodeser børn fysisk funktionsnedsettelse.</p> <p>Kunne aflæse barnets behov ift. funktionsnedsettelsen</p> <p>Evt. særlige kommunikationskompetencer</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn</p> <p>Dokumenteret specialistviden (uddannelse)</p>
Intellektuel/kognitiv forstyrrelse			
Autismespektrum	<p><u>Definition</u></p> <p>Autismespektrumforstyrrelse er en gennemgribende udviklingsforstyrrelse, der er kendetegnet ved en forsinket udvikling af sociale og</p>	<p>Understøtte ekstern specialistbehandling</p> <p>Håndtere hverdagshjælp ift. barnets</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn</p> <p>Dokumenteret specialistviden (uddan-</p>

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

Målgrupper	Hvad kendetegner målgruppen?	Hvad skal plejefamilien kunne?	Tegn/markører der <u>kan</u> underbygge vurderingen
	<p>kommunikative færdigheder samt gentagne og stereotyp adfærd, som forekommer i forskellige grader og former.</p> <p>Målgruppe</p> <p>Børn med autismespektrumforstyrrelser er særligt udfordrede inden for sproglige, kognitive og sociale færdigheder. Det varierer fra barn til barn i hvilken grad udfordringerne kommer til udtryk i hverdagen. Udfordringerne kan også ændre karakter og sværhedsgrad igennem livet.</p> <p>Omfang</p> <p>Inden for de senere år er der sket en stigning i andelen af børn med autismespektrumforstyrrelse. I 2017 anslås det, at ca. 14 ud af 1.000 børn i Danmark har autisme. I 2013 var tallet ca. 10 ud af 1.000 børn.</p> <p>https://vidensportal.dk/handicap/born-med-autisme</p>	<p>handicap</p> <p>Viden om – og evne at yde en tilpasset indsats overfor børn med ASF</p> <p>Have en familiestruktur der kan understøtte de behov børn med ASF har</p> <p>Er indstillede på at arbejde struktureret og med sin familie som ramme for indsatsen</p>	<p>nelse)</p>
<p>Opmærksomhedsforstyrrelse</p>	<p>Definition</p> <p>Opmærksomhedsforstyrrelser er kendetegnet ved betydelige opmærksomheds- og koncentrationsproblemer. Vanskelighederne er kontekst- og situationsbestemte og kan derfor ofte ændre karakter og sværhedsgrad.</p> <p>Handler typisk om ADHD og ADD</p>	<p>Understøtte ekstern specialistbehandling</p> <p>PF er rummelig</p> <p>PF er opmærksom på egen arousal</p> <p>PF er indstillet på at søge kompeten-</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn</p> <p>Dokumenteret specialistviden (uddannelse)</p>

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

Målgrupper	Hvad kendetegner målgruppen?	Hvad skal plejefamilien kunne?	Tegn/markører der <u>kan</u> underbygge vurderingen
	<p>https://vidensportal.dk/temaer/Opmaerkso mhedsforstyrrelser</p>	<p>cer/viden – specielt målrettet børn med opmærksomhedsforstyrrelser</p>	
<p>Udviklingshæmning</p>	<p>WHO's diagnoseliste, ICD-10, definerer udviklingshæmning som: "En tilstand af forsinket eller mangelfuld udvikling af evner og funktionsniveau, som normalt viser sig i løbet af barndommen, og som bidrager til det samlede intelligensniveau, det vil sige de kognitive, sproglige, motoriske og sociale evner og færdigheder".</p> <p>Kromosomfejl – fx downs Syndromer – fx prader willi</p>	<p>Understøtte ekstern specialistbehandling</p> <p>PF er indstillede på at justere deres indsats og hverdag i forhold til opgaven</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn</p> <p>Dokumenteret specialistviden (uddannelse)</p>
<p>Anden udviklingsforstyrrelse</p>	<p>Udviklingsforstyrrelser kan deles op i Specifikke Udviklingsforstyrrelser og Gennemgribende Udviklingsforstyrrelser, også kaldet Autismespektrumforstyrrelser</p> <p>Specifikke udviklingsforstyrrelser omhandler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udviklingsforstyrrelser af tale og sprog • Udviklingsforstyrrelser af motorik • Udviklingsforstyrrelser af indlæring <p>Gennemgribende udviklingsforstyrrelser (Autismespektrumforstyrrelser) omhandler</p>	<p>Understøtte ekstern specialistbehandling</p> <p>PF er indstillede på at justere deres indsats og hverdag i forhold til opgaven.</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn</p> <p>Dokumenteret specialistviden (uddannelse)</p>

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

Målgrupper	Hvad kendetegner målgruppen?	Hvad skal plejefamilien kunne?	Tegn/markører der <u>kan</u> underbygge vurderingen
	<ul style="list-style-type: none"> • Infantil Autisme • Atypisk Autisme • Aspergers Syndrom • Anden Gennemgribende Udviklingsforstyrrelse 		
Anden intellektuel/kognitiv forstyrrelse	<p>Lav IQ Evt. FAS/FAE – Føtalt Alkohol Syndrom el. Effekt</p> <p>F.eks. epilepsi: https://vidensportal.dk/handicap/boern-med-epilepsi</p> <p>F.eks. cerebral parese: https://vidensportal.dk/handicap/cerebralparese</p>	<p>Understøtte ekstern specialistbehandling</p> <p>PF er indstillede på at justere deres indsats og hverdag i forhold til opgaven</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn</p> <p>Dokumenteret specialistviden (uddannelse)</p>
Psykiske vanskeligheder			
Angst	<p>https://vidensportal.dk/temaer/Born-med-angst</p> <p>Angst er en grundfølelse, der kan udvikle sig til egentlige angstproblematikker, evt. diagnose</p>	<p>Viden om og kompetencer til at modtage forstærkning eller yde specialiseret behandlingsindsats i eget hjem:</p> <p>FX: Kognitiv adfærdsterapi Cool Kids-uddannelse</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn</p> <p>Dokumenteret specialistviden (uddannelse)</p> <p>Kendskab til grundfølelsens facetter og håndtering af almene symptomer</p> <p>Opsøgende, superviserbare ...</p>
Depression	Vedvarende tristhed, handlingslammelse og	Viden om og kompetencer til at	Menneskelig omsorg og rummelighed

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

Målgrupper	Hvad kendetegner målgruppen?	Hvad skal plejefamilien kunne?	Tegn/markører der <u>kan</u> underbygge vurderingen
	<p>håbløshed</p>	<p>modtage forstærkning eller yde specialiseret behandlingsindsats i eget hjem:</p> <p>FX: Samtaleforløb – motiverende samtaler Mindfulness og meditation Medicin Kognitiv adfærdsterapi</p>	<p>Faglig viden, mentalisere, reflektere</p> <p>Overskud</p>
<p>Personlighedsforstyrrelse</p>	<p>Psykiatrisk udredning med diagnose til følge. Udtalte afvigelser i personlighedens opbygning Afvigende følelsesliv samt måde at se og være i verden på Fx skizoid, borderline (emotionel ustabil personlighedsforstyrrelse), paranoid, sociopati (dyssocial personlighedsstruktur)</p>	<p>Da personlighedsforstyrrelse behandles med psykoterapi, vurderes det, at behandlingen ikke kan foretages af plejefamilien</p> <p>Der bør ikke være andre børn i familien Skal håndtere splitting Særlig superviserbar Udprægede mentaliseringskompetencer Have særligt gode samarbejdskompetencer i forhold til fagprofessionelle</p> <p>Personlig robusthed og styr på eget følelsesliv.</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn</p> <p>Dokumenteret specialistviden (uddannelse)</p> <p>Viden om psykofarmaka</p>

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

Målgrupper	Hvad kendetegner målgruppen?	Hvad skal plejefamilien kunne?	Tegn/markører der <u>kan</u> underbygge vurderingen
		<p>Pædagogisk grundviden, forståelse og indsigt</p> <p>PF er indstillede på at justere deres indsats og hverdag i forhold til opgaven</p>	
Spiseforstyrrelse	<p>En psykisk lidelse der er præget af et usundt og tvangspræget forhold til mad</p> <p>Psykiatrifonden opererer med 6 forskellige former for spiseforstyrrelse</p>	<p>Viden om og kompetencer til at modtage forstærkning eller yde specialiseret behandlingsindsats i eget hjem</p> <p>Lov om voksenansvar (ift. restriktioner, tvang og begrænsninger)</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn</p> <p>Dokumenteret specialistviden (uddannelse)</p>
Tilknytningsforstyrrelse	<p>Tilknytningsforstyrrelse er en forstyrrelse i adfærd og tanke-, følelses-, stemning- og fantasilivet, der er kendetegnet ved, at en person i en tidlig alder har oplevet omsorgssvigt og nu har svært ved at danne følelsesmæssige relationer til andre mennesker.</p> <p>En opmærksomhed på at mange plejebørn vil have uhensigtsmæssige tilknytningsmønstre, der fordrer viden og en målrettet, bevidst indsats i samspil og kontakt.</p>	<p>Viden om og kompetencer til at modtage forstærkning eller yde specialiseret behandlingsindsats i eget hjem:</p> <p>FX: Udpræget mentaliseringsevne Affektregulering Guidning Spejling Theraplay Anerkendende samtalepraksis</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn</p> <p>Dokumenteret specialistviden (uddannelse)</p>

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

Målgrupper	Hvad kendetegner målgruppen?	Hvad skal plejefamilien kunne?	Tegn/markører der <u>kan</u> underbygge vurderingen
		Særligt vedholdende og robust Evne til at skabe og være i følelsesmæssig distance Evne til at indgå i supervision	
Andre psykiske vanskeligheder	Defineres ikke nærmere – omfatter psykiske vanskeligheder der ikke er omfattet af øvrige målgruppe, f.eks. forandret virkelighedsopfattelse, stressbelastning mm.	Viden om og kompetencer til at modtage forstærkning eller yde specialiseret behandlingsindsats i eget hjem	Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn Dokumenteret specialistviden (uddannelse)
Socialt problem			
Indadreagerende adfærd	En adfærd, hvor en person er præget af en lukket og indadrettet opførsel. Indadreagerende adfærd som socialt problem er kendetegnet ved, at en person er, eller er i fare for at blive marginaliseret		Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn Dokumenteret specialistviden (uddannelse)
Kriminalitet	https://vidensportal.dk/temaer/ungdomskriminalitet <u>Kendetegnet ved at barn/ung bryder loven. Foretager sig noget kriminelt. (Tyveri, vold, våbenbesiddelse osv.)</u>	Robusthed, kunne aflæse barnets behov og signaler. Rumme barnets problematikker. Adfærdsregulere, rammesætte.	SSP, pædagog, lærer, betjent eller lign, Teoretisk viden, uddannelse indenfor området. Arbejdsmæssig erfaring med målgruppen.
Misbrug	https://vidensportal.dk/temaer/misbrug	Relevant uddannelse MI, KAT, DAT	Uddannelsesbaggrund, evt. lærer, sygeplejerske, pædagog, SSA etc.
Omsorgssvigt	https://vidensportal.dk/temaer/Omsorgssvigt	Grundlæggende mentaliserings- og omsorgsevne.	Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

Målgrupper	Hvad kendetegner målgruppen?	Hvad skal plejefamilien kunne?	Tegn/markører der <u>kan</u> underbygge vurderingen
		<p>Grundlæggende krav for at kunne godkendes som plejefamilie. Se yderligere under godkendelsesramme.</p>	<p>Dokumenteret specialistviden (uddannelse)</p> <p>Kendskab til tegn og signaler. Kendskab til børns normaludvikling og afvigelser fra denne.</p>
Overgreb	<p>https://vidensportal.dk/temaer/seksuelle-overgreb https://vidensportal.dk/temaer/boern-der-oplever-vold</p>	<p>Tydelighed om egne grænser og være i stand til grænsesætning, både hos sig selv, barnet og andre.</p> <p>Kendskab til tegn og signaler.</p> <p>Viden om traumer og traumereaktioner.</p> <p>Modtagelige i forhold til supervision og kurser.</p> <p>Opmærksomhed på familiedynamikken.</p> <p>Samarbejdsevner i forhold til netværket.</p> <p>Mentaliseringsevne</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn</p> <p>Dokumenteret specialistviden (uddannelse)</p>
Seksuelt krænkende adfærd	<p>http://januscentret.dk/?page_id=16</p>	<p>Fokus på velegnet familiestruktur, fx ift. hjemmeboende børn, samt pleje-</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn</p>

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

Målgrupper	Hvad kendetegner målgruppen?	Hvad skal plejefamilien kunne?	Tegn/markører der <u>kan</u> underbygge vurderingen
	<p>Fx:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ikke aldersvarende optagethed af seksualitet. – Ikke aldersvarende seksuelt prægede lege. – Seksuelle lege mellem børn, som ikke er præget af ligeværdighed, jævnbyrdighed, gensidighed og nysgerrighed. 	<p>forældrenes bevidsthed omkring grænsesætning/tydelighed omkring sig selv og andre.</p> <p>Plejeforældrene skal have sikkerhed i egen rolle.</p>	<p>Dokumenteret specialistviden (uddannelse)</p>
Selvskadende adfærd	<p>https://vidensportal.dk/temaer/selvskadende-adfaerd</p>		
Udadreagerende adfærd	<p>https://vidensportal.dk/temaer/udadreagerende-adfaerd</p>	<p>Evne til regulering af følelser og impulser hos sig selv og barnet</p> <p>Konflikthåndtering – herunder forebyggelse (fx fokus om stimuli og struktur som ydre støtte)</p> <p>Low Arousal</p> <p>Kendskab til Lov om Voksenansvar</p> <p>Gode mentaliseringsressourcer</p> <p>Kendskab til hjælpemidler til regulering, fx kugledyne</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn</p> <p>Dokumenteret specialistviden (uddannelse)</p>
Andet socialt problem	<p>Socialt problem skal ses på flere niveauer; mangelfulde sociale relationer og fællesskaber, manglende deltagelse i fritidsaktiviteter, manglende tilknytning til uddannelse og beskæftigelse, manglende inklusion i lokalmiljøet</p> <p>Andet socialt problem som målgruppe er</p>	<p>Understøtte sociale fællesskaber</p> <p>Motivere og opfordre</p> <p>Afdække muligheder</p> <p>Afstemme tilbud plejebarnets behov</p> <p>Være vedholdende</p>	<p>Betydelig relevant erfaring, fx fra tidligere opgaver eller egne børn</p> <p>Dokumenteret specialistviden (uddannelse)</p>

Socialtilsynenes indplacering af nye plejefamilier

Målgrupper	Hvad kendetegner målgruppen?	Hvad skal plejefamilien kunne?	Tegn/markører der <u>kan</u> underbygge vurderingen
	kendetegnet ved, at en person er, eller er i fare for at blive marginaliseret – og at det ikke omhandler de øvrige problemer under "socialt problem"		

Andre spørgsmål:

Hvornår skal vi krydse af i overkategorien og hvornår går man til underkategorierne?

Hvordan afklarer vi, hvilke kompetencer der skal til for at godkende til hvilke målgrupper?

Viden om metoder og metoder der egner sig til bestemte målgrupper?

Social- og Boligstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00

www.sbst.dk